

Van incasseren tot coördineren

Een institutioneel onderzoek naar het handelen van het Centraal Justitieel Incasso Bureau,
1990-

Drs. N. van Heezik en L.B. van Oosten bc.
DOXiS documentaire informatiespecialisten

In opdracht van het Centraal Justitieel Incasso Bureau

PIVOT-rapport nr. 112

Versie 2.0
3 april 2002

PROJECT INVOERING VERKORTING OVERBRENGINGSTERMIJN

Voor u ligt het rapport waarin de uitkomsten van een onderzoek, gehouden in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT), zijn weergegeven. PIVOT is een projectorganisatie die in mei 1991 door de Algemene Rijksarchivaris in het leven is geroepen. De aanleiding daarvoor vormde de (voorgenomen) verkorting van de overbrengingstermijn conform de nieuwe Archiefwet van vijftig naar twintig jaar. Vanuit het oogpunt van democratisering van het openbaar bestuur moet deze termijnverkorting positief worden beoordeeld. Immers: eerder overgedragen archieven worden ook eerder openbaar en toegankelijk voor het publiek. Voor de Rijksarchiefdienst betekent deze termijnverkorting echter dat, wanneer er geen maatregelen worden genomen, zij overstroomd worden met archiefmateriaal. De neerslag van dertig jaar overheidshandelen zou immers bij de invoering van de nieuwe wet ineens moeten worden overgebracht naar de depots van de archiefdiensten. Voor de centrale rijksorganen wordt de omvang van deze stroom van gegevensbestanden geschat op ongeveer 600 strekkende kilometer over de periode 1943-1973 en over de periode 1973-1990 op nog eens een zelfde hoeveelheid. Omdat een dergelijke hoeveelheid archiefmateriaal niet beheersbaar en hanteerbaar is en de opslag ervan te kostbaar, heeft de Rijksarchiefdienst in het kader van PIVOT tezamen met de verschillende Hoge Colleges van Staat en de ministeries maatregelen getroffen om deze vloed te kanaliseren.

Bij het uitvoeren van deze inhaaloperatie moesten reeds bestaande problemen bij de archiefzorg van de rijksoverheid in versneld tempo worden opgelost. Onder de oude Archiefwet zijn grote achterstanden in het selecteren van naoorlogs archiefmateriaal en het overbrengen van archief van vóór 1940 naar de Rijksarchiefdienst geconstateerd. In inspectierapporten van deze dienst werd daar al op gewezen, maar door het rapport 'Archiefbeheer en -behoud bij het Rijk' dat de Algemene Rekenkamer in 1988 uitbracht, is dit probleem pas in zijn volle omvang tot politiek Den Haag doorgedrongen.

PIVOT is mogelijk geworden door de inzet van extra financiële middelen die de minister van WVC in 1991 heeft toegezegd: fl. 17 miljoen over een periode van tien jaar (de looptijd van het project). Daarnaast zetten de ministeries en de Hoge Colleges van Staat, zelf immers verantwoordelijk voor selectie en overdracht van hun archieven, elk eigen middelen in om deze operatie mogelijk te maken. Afspraken daarover zijn vastgelegd in convenanten die de verschillende secretarissen-generaal of vertegenwoordigers van de Hoge Colleges van Staat met de Algemene Rijksarchivaris hebben gesloten.

1. De uitgangspunten van PIVOT

Om de hierboven beschreven papiervloed op een verantwoorde manier te kunnen beperken heeft PIVOT een nieuw selectie-instrument ontworpen. De traditionele selectiemethoden zijn voor een operatie van deze omvang niet toereikend: zij zijn te arbeidsintensief en dus te kostbaar waarbij de basis van de gevoerde selectie niet altijd duidelijk wordt geformuleerd. Bij de traditionele selectie worden als criteria gebruikt: de inhoudelijke of informatieve waarde van documenten en de plaats die zij innemen in een geheel van een dossier, een archief of verzameling archieven. Aangezien men bij die manier van selecteren geen model hanteert waarmee men de context van de gegevens in kaart kan brengen, kan men aan de gegevens 'an sich' moeilijk een waarde toekennen. De functie van de gegevens is in dat geval niet te achterhalen. Het gevolg hiervan is een subjectieve selectie omdat iedereen die selecteert een eigen interpretatie aan de gegevens geeft.

PIVOT is van mening dat de selectie moet worden uitgevoerd vanuit het gezichtspunt van het overheidsorgaan of de organen die deze documenten in het kader van hun taak en het daaruit voortvloeiende handelen hebben ontvangen of geproduceerd: niet de informatiewaarde van documenten maar de waardebeoordeling van handelingen van overheidsorganisaties staat centraal. Met de gegevensbestanden die naar de RAD worden overgebracht moet het handelen van de overheid in relatie tot haar omgeving op hoofdlijnen te reconstrueren zijn. Daarbij wil PIVOT met het resultaat van de selectie op basis van dit doel bronnen voor de kennis van en het inzicht in de Nederlandse samenleving (en cultuur) veiligstellen voor blijvende bewaring.

De methode om dit te bereiken vormt het institutioneel onderzoek. Deze methode is in de afgelopen jaren ontwikkeld aan de hand van praktijkervaringen en nieuwe, theoretische inzichten uit binnen- en buitenland. Via wet- en regelgeving en andere bestuurlijk-organisatorische bronnen wordt nagegaan welke handelingen overheidsorganen verrichten. Op basis van de handelingen kan achterhaald worden welke neerslag er in principe zou **moeten** zijn. Met andere woorden, de selectie zal niet meer plaatsvinden op basis van het archiefstuk zelf, maar op basis van de handeling. Handelingen worden gewaardeerd in het kader van de context.

Uiteindelijk zal PIVOT de overdracht van het geselecteerde materiaal naar de depots van de Rijksarchiefdienst begeleiden. De rijksorganen zijn zelf verantwoordelijk voor de fysieke selectie en bewerking die de archieven en andere gegevensbestanden moeten ondergaan om ze geschikt te maken voor overdracht. Desgewenst zal PIVOT daarbij een adviserende rol spelen. Richtsnoer voor de bewerking na het institutioneel onderzoek en de institutionele selectie vormen de door de Permanente Commissie Documentaire Informatievoorziening (PCDIN) in september 1991 aanvaarde 'Normen voor goede en geordende staat' (zie hiervoor ook de PIVOT-brochure "Om de kwaliteit van het behoud: normen 'goede en geordende staat' bij overname door PIVOT/Rijksarchiefdienst van archieven van rijksorganen" ('s-Gravenhage 1993).

2. Het institutioneel onderzoek

Om het voor de selectie noodzakelijke inzicht te krijgen in het handelen van de overheidsorganen is PIVOT in eerste instantie institutionele onderzoeken gestart bij de verschillende ministeries. De onderzoekers worden door PIVOT zelf en door de verschillende ministeries ingezet. Zij nemen tezamen ongeveer 130 onderzoeksgebieden of beleidsterreinen voor hun rekening. Per beleidsterrein beschrijft de onderzoeker de historische ontwikkeling van dat beleidsterrein als context van de handelingen die er sinds 1940 zijn verricht. De onderzoeksperiode verschilt per beleidsterrein, maar bestrijkt in het algemeen de jaren 1940 tot heden.

Uitgangspunt bij de onderzoeken vormt het Methode van Institutioneel Onderzoek (MIO), neergelegd in de brochure 'Handelend optreden' (PIVOT-brochure, 's-Gravenhage 1994). De resultaten van een institutioneel onderzoek worden beschreven in een Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO). Een RIO is de contextbeschrijving van een beleidsterrein waarop de overheid handelend optreedt en omvat:

1. een historische schets van (de ontwikkeling van) het beleidsterrein waarop het onderzoek betrekking heeft, inclusief:
 - de doelstellingen van de overheid op het beleidsterrein;
 - de overheidsorganen (in de RIO's 'actoren' genoemd);
 - de onderlinge relaties tussen overheidsorganen;

- de ontwikkeling van de beleidsinstrumenten;
- een beschrijving van het taakgebied waartoe het beleidsterrein behoort.

2. een overzicht van de handelingen waarvoor overheidsorganen verantwoordelijkheid dragen, inclusief:

- de looptijd van elke handeling (begin- en einddatum)
- de grondslag (bron) van elke handeling
- het product van de handeling (indien bekend)

(zo mogelijk) een thematische of procedurele ordening van de handelingen, waardoor men de handelingen in hun context kan zien.

Een belangrijk begrip in het institutioneel onderzoek vormt de 'handeling'. Een handeling is een complex van activiteiten, gericht op de omgeving, dat een orgaan op grond van attributie of delegatie verricht ter vervulling van een taak en voor het verrichten waarvan dat orgaan verantwoordelijk is. Aangezien we niet alleen willen beschrijven wat de overheid moet doen maar ook wat zij daadwerkelijk doet, gebruiken we als bron voor het beschrijven van het handelen niet alleen officiële wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende algemene maatregelen van bestuur, Koninklijke besluiten, ministeriële regelingen en beschikkingen zoals instellings-, opheffings- en organisatiebesluiten als onderzoeksbron, maar ook jaarverslagen en jaaroverzichten, staatsalmanakken, memories van toelichting op de rijksbegroting en op bovengenoemde wetten, beleidsnota's, archieven, tijdschriften of andere literatuur. Daarnaast vormen interviews met beleidsmedewerkers en andere deskundigen - in en buiten de overheid- op het beleidsterrein een bron van informatie.

Naast het begrip 'handeling' neemt het begrip 'actor' in het institutioneel onderzoek een belangrijke plaats in. Het begrip actor volgens de PIVOT-methode wordt gedefinieerd als een overheidsorgaan of een particuliere organisatie of persoon die een rol speelt op een beleidsterrein. Strekten de PIVOT-onderzoeken zich tot 1995 uit tot de handelingen van rijksoverheidsorganen in de strikte zin van het woord, in de nieuwe Archiefwet wordt, gebaseerd op de Algemene wet Bestuursrecht 1993, onder het begrip 'overheidsorgaan' ook verstaan (organen) van overheidsstichtingen, verenigingen en vennootschappen die, ook voor zover zij niet krachtens publiekrecht zijn ingesteld, toch met openbaar gezag zijn bekleed of waaraan toch één of meer overheidstaken zijn opgedragen en de daarvoor benodigde publiekrechtelijke bevoegdheden zijn toegekend. Het begrip 'overheidsorgaan' is hiermee aanzienlijk verbreed.

In de onderzoeksrapporten worden niet de handelingen van particuliere instellingen opgenomen. Wel wordt hun rol op het beleidsterrein beschreven. Op grond van het acquisitieprofiel van het Algemeen Rijksarchief wordt bepaald of de archieven van particuliere instellingen voor overbrenging in aanmerking komen.

3. De toepassingsmogelijkheden

De resultaten van het institutioneel onderzoek, neergelegd in het RIO, worden daarna verwerkt in een wettelijk voorgeschreven selectie-instrument: de selectielijst, in PIVOT-termen het basiselectiedocument (BSD). De selectielijst is een lijst van handelingen die elk voorzien zijn van de waardering 'bewaren' of 'vernietigen'. De selectielijst volgt de beschrijving van het RIO: in overleg met de betreffende instelling(en) wordt aan de hand van deze selectielijst bezien welke gegevensbestanden voor 'de eeuwigheid' geselecteerd moeten worden en uiteindelijk overgedragen worden aan de Rijksarchiefdienst. De ontwerp-selectielijst wordt ter inzage gelegd bij verscheidene instanties en de zorgdrager(s) bied(t)(en) de ontwerp-selectielijst aan aan de minister van OCenW. De definitieve selectielijst wordt vastgesteld door de zorgdrager(s) in kwestie en de minister/staatssecretaris van OCenW.

Wanneer de inhaaloperatie eenmaal voltooid is, zijn we er nog niet. In de toekomst moet worden voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan bij selectie en overdracht van gegevensbestanden. Om de toepassingsmogelijkheden van het institutioneel onderzoek ook voor de toekomst te kunnen garanderen, is het daarom noodzakelijk om ontwikkelingen in taken, handelingen en organisatie van de overheid, alsmede de grondslag van die taken en handelingen bij te houden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de zorgdragers. Het RIO en het BSD kunnen gebruikt worden als basis voor de ontwikkeling van een structureel documentair informatieplan teneinde het beheer van de gegevensbestanden die de Rijksarchiefdienst na 20 jaar verwerft en het beheer van de gegevensbestanden bij de voor het beheer verantwoordelijke organen zelf te verbeteren.

Zo kan in samenwerking met de betreffende organen worden voorkomen, dat zich in de toekomst nieuwe, onbeheersbare stuwmeren van archief en andere gegevensbestanden zullen vormen.

4. Volumevermindering archieven en vergroting opslagcapaciteit

Ook op deze terreinen is PIVOT werkzaam. Volumevermindering kan voor bepaalde archieven worden bereikt door middel van substitutie: het overzetten van de informatie op een andere drager, bijvoorbeeld microfilm, microfiches en in de toekomst wellicht beeldplaat. Inmiddels kon uitbreiding van de opslagcapaciteit met ca. 25 km. van bestaande depots in het Algemeen Rijksarchief worden gerealiseerd door de installatie van verrijdbare stellingen (compactus).

Gewapend met de opgedane ervaring zal PIVOT ook over deze kwesties de rijksorganen kunnen adviseren, die daarmee bij het moderne gegevensbeheer weer hun voordeel kunnen doen.

Den Haag/Algemeen Rijksarchief/PIVOT/1 juni 1995.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	8
TERREIN VAN HET ONDERZOEK.....	8
HET CENTRAAL JUSTITIEEL INCASSO BUREAU	10
INLEIDING	10
DE ONTSTAANSGESCHIEDENIS VAN HET CJIB.....	10
DE TAKEN VAN HET CJIB	13
HET WETTELIJK KADER ROND HET CJIB	17
HET BESLUIT INSTELLING CENTRAAL JUSTITIEEL INCASSO BUREAU	17
HET BESLUIT TENUITVOERLEGGING ONTNEMINGS- EN SCHADEVERGOEDINGSMAATREGELEN	18
HET BESLUIT TENUITVOERLEGGING GELDBOETEVONNISSEN	18
ACTOREN	20
LEESWIJZER.....	23
PRESENTATIE GEGEVENSBLOKKEN	23
OVERZICHT VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN	24
HANDELINGEN.....	25
ALGEMEEN	25
ORGANISATIE	26
WAHV – WET MULDER	27
VOORBEREIDING.....	28
POLITIECORRECTIES.....	28
INNING VAN BOETES	29
VERHAAL EN DWANGMIDDELEN	30
<i>Het dwangbevel</i>	31
<i>Het verhaal op bank- of girotegoed</i>	32
<i>Dwangmiddelen</i>	32
<i>Opsporingsregister</i>	34
BEROEPSMOGELIJKHEDEN	34
PARKEERBOETES (FISCON).....	34
BETALING VAN NAHEFFINGSAANSLAGEN	34
INNING.....	35
DWANGBEVEL	36
STRAFRECHTBOETES (STRABIS)	37
VOORBEREIDING.....	37
AANSCHRIJVING NIET-ONHERROEPELIJK BOETEVONNIS.....	38
AANSCHRIJVING ONHERROEPELIJK BOETEVONNIS	38
EERSTE EN TWEEDE AANMANING.....	39
DWANGBEVELEN	39
ARRESTATIEBEVELEN	40
BEROEPSMOGELIJKHEDEN	40
ONTNEMINGSMAATREGELEN (PLUKZE).....	41
VOORBEREIDING.....	41
INNING VAN ONTNEMINGSMAATREGELEN.....	42
VERHAALSONDERZOEK EN DWANGBEVEL	44
BEROEPSMOGELIJKHEDEN	46
SCHADEVERGOEDINGSMAATREGELEN (TERWEE).....	46
VOORBEREIDING.....	46
CONTACT MET DE COMMISSIE SCHADEFONDS GEWELDSMISDRIJVEN.....	47

INNING VAN SCHADEVERGOEDINGEN (INNINGSFASE)	48
DWANGBEVELEN (INCASSOFASE)	50
BEROEPSMOGELIJKHEDEN	51
LANDELIJK COÖRDINATIEPUNT ARRESTATIEBEVELEN (LCA)	51
BELGISCHE BOETES.....	54
INNEN VAN OM-TRANSACTIES (TRIAS)	55
REGELING VAN PRIVACY	57

INLEIDING

Doel van het onderzoek

Alle overheidsinstellingen of andere met publiekrechtelijke taken belaste organisaties binnen Nederland vallen onder de werking van de Archiefwet 1995 (Stb. 1995, 276). Deze wet heeft betrekking op archiefbescheiden gedurende hun gehele 'levensloop', dus vanaf het moment van ontstaan, en is vooral bedoeld om het cultuurhistorisch erfgoed te bewaken. In de Archiefwet wordt aan overheidsorganen een zorgplicht voor hun archieven opgelegd en wordt het toezicht daarop geregeld. Volgens deze wet hebben alle overheidsorganen de verplichting hun archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te houden.

Het in goede, geordende en toegankelijke staat bewaren van archiefbestanden houdt mede in dat een overheidsarchief op gezette tijden wordt geschoond. In dat verband geldt zowel een verplichting tot vernietiging als een overbrengingsplicht. Beide rusten op de degene die de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor het beheer van het desbetreffende archief, de zorgdrager. De vernietigingsplicht van de zorgdrager is in artikel 3 van de Archiefwet 1995 neergelegd. De verplichting tot overbrenging in artikel 12, dat bepaalt dat de zorgdrager archiefbescheiden die *niet* voor vernietiging in aanmerking komen, ter blijvende bewaring overbrengt naar een archiefbewaarplaats wanneer zij ouder zijn dan twintig jaar. Onder archiefbescheiden is niet slechts 'papier' te verstaan, maar alle bescheiden, ongeacht de vorm, die door een overheidsorgaan zijn ontvangen of opgemaakt (en naar hun aard bestemd zijn daaronder te berusten), dus ook digitaal vastgelegde informatie.

In het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT) is in de periode november 2000 – mei 2001 een institutioneel onderzoek verricht bij het Centraal Justitieel Incasso Bureau. Doel van het onderzoek was de selectiemethode zoals deze door PIVOT is ontwikkeld te kunnen toepassen op de neerslag van het handelen van het Centraal Justitieel Incasso Bureau, een agentschap van het Ministerie van Justitie.

De selectiekeuzes worden omschreven in een basisselectiedocument (BSD), dat het wettelijk voorgeschreven instrument is voor de selectie van archiefbescheiden van overheidsorganen. In het basisselectiedocument wordt de documentaire neerslag verdeeld in te bewaren en op termijn te vernietigen documentaire neerslag.

Terrein van het onderzoek

Een institutioneel onderzoek wordt uitgevoerd naar (delen van) beleidsterreinen. Het beleidsterrein vormt het uitgangspunt voor de afbakening van een institutioneel onderzoek. Op elk beleidsterrein verrichten (overheids)organen handelingen om bepaalde taken te vervullen, om een bepaald doel te bereiken of om een bepaald probleem op te lossen of te verkleinen. Onderhavig institutioneel onderzoek beweegt zich op terrein van het sanctiebeleid.

In dit rapport institutioneel onderzoek (RIO) zijn geen handelingen opgenomen over personeelsbeleid en -beheer, huisvesting en de financiële huishouding van het CJIB. Voor handelingen betreffende het personeel wordt verwezen naar het institutioneel onderzoek *Overheidspersoneel*. In een vijftal rapporten, te weten *Formatiebeleid, arbeidsmarktbeleid en personeelsontwikkeling en mobiliteit (1945-1996)* (PIVOT-rapport 75), *Arbeidsomstandigheden bij de Rijksoverheid (1945-1996)* (PIVOT-rapport 76), *Arbeidsvoorwaarden (1945-1996)* (PIVOT-rapport 73), *Personeelsinformatievoorziening en -administratie (1945-1996)* en *Arbeidsverhoudingen rijkspersoneel (1945-1996)* (PIVOT-rapport 72), wordt aandacht besteed aan de actoren en handelingen die deze actoren

verrichten met betrekking tot bijvoorbeeld voorlichting, selectie, werving en opleiding van het personeel.

In het rapport *Het rijk onder dak* (PIVOT-rapport 45 ('s-Gravenhage 1997)) zijn de handelingen van de rijksoverheid op het beleidsterrein van de rijkshuisvesting (1945-1994) en de Rijksgebouwendienst (1922-1994) beschreven.

Het rapport *Per slot van rijksrekening* (PIVOT-rapport 15 ('s-Gravenhage 1997)) beschrijft het beleidsterrein beheer van de rijksbegroting (1945-1993).

De archiefbescheiden van het CJIB over bovengenoemde beleidsterreinen zullen op basis van deze basiselectiedocumenten worden geselecteerd.

HET CENTRAAL JUSTITIEEL INCASSO BUREAU

Inleiding

Het Centraal Justitueel Incasso Bureau (hierna afgekort als CJIB) is in 1991 opgericht als instantie, belast met de inning van sancties krachtens de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (hierna: WAHV). Vandaag de dag probeert het CJIB zo doeltreffend mogelijk meerdere soorten boetes en maatregelen op een administratieve manier af te handelen. Daarnaast oefent het CJIB steeds meer coördinerende taken uit binnen de tenuitvoerlegging van vonnissen. Op die manier probeert het CJIB bij te dragen aan een effectieve rechtshandhaving in Nederland.¹ In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de ontstaansgeschiedenis van het CJIB, de status van het CJIB als agentschap van het Ministerie van Justitie en de taken die het CJIB vervult.

De ontstaansgeschiedenis van het CJIB

De aanzet tot de feitelijke oprichting van het CJIB was de opdracht van de Secretaris-Generaal van het Ministerie van Justitie aan het Projectteam Wet Mulder tot het uitvoeren van een “Definitiestudie Wet Mulder”. Een eerder verricht onderzoek had als belangrijkste eindconclusie dat er bij de invoering van de Wet Mulder (de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften) een organisatie diende te worden opgezet voor de centrale inning van sancties en het verhaal op bankrekeningen. Centrale incasso en de daaruit voortvloeiende opzet en inrichting van het CJIB was een belangrijk uitgangspunt bij de opdracht tot uitvoering van de definitiestudie.

Deze studie, die uiteindelijk resulteerde in de instelling van het CJIB, bestond uit een aantal fasen, te weten:

- definitiestudie (maart - december 1988);
- analyse- en ontwerpfasen (januari - augustus 1989);
- realisatie- en implementatiefase (september 1989 - januari 1990).²

Definitiestudie

De opdracht tot het uitvoeren van bovengenoemde definitiestudie werd gegeven in maart 1988 aan het projectteam Wet Mulder. In de definitiestudie zijn de volgende onderwerpen in het bijzonder onderzocht en nader uitgewerkt:

- de veranderingen in de werkwijze van de bij strafrechtelijke afdoening van lichte verkeersovertredingen betrokken personen en organisaties als gevolg van invoering van de Wet Mulder;
- een basisconcept van de manier waarop de administratieve sancties dienden te worden verwerkt, uitgaande van het bestaan van een Centraal Justitueel Incasso Bureau;
- de kosten en baten (ontwikkeling, invoering en exploitatie) gerelateerd aan de invoering en toepassing van de wet;
- de bestuurlijke, juridische, organisatorische en automatiseringstechnische haalbaarheid van de toepassing van de Wet Mulder en daaraan gerelateerde noodzakelijke bijstellingen van de wet;
- de strategie en planning voor de invoering van de wet.

¹ Jaarverslag 1999 CJIB, pag. 1

² Deze beschrijving is ontleend aan het jaarverslag van het CJIB over 1990

In deze definitiefase werd de basis gelegd voor de functie die het CJIB zou krijgen toebedeeld bij de uitvoering van de Wet Mulder. De uitgangspunten die gedurende het onderzoek werden vastgesteld, zijn bepalend geweest voor de inrichting van het huidige CJIB. Zo werd gekozen voor een centralisatie van de financiële administratie en verantwoording inzake ontvangsten van het Openbaar Ministerie en een uniforme communicatie met personen die worden geconfronteerd met sancties van het justitieel apparaat voortvloeiende uit de toepassing van de WAHV. Daarnaast werd gestreefd naar het behalen van efficiencyvoordelen door gebruik te maken van verwerking van aanschrijvingen en betalingsopdrachten op grote schaal.

Op basis van deze uitgangspunten kreeg het CJIB de volgende taken:

- het controleren, registreren en muteren van beschikkingsgegevens van politie-instanties en het Openbaar Ministerie;
- het aanmaken en versturen van beschikkingen;
- het bijhouden van een complete financiële administratie inzake de administratieve sancties;
- het uitvoeren van incassotaken waarbij sprake is van gebruikmaking van landelijk functionerende instanties en banken en/of instanties die centraal benaderd willen worden;
- het bewaken van de voortgang van de inning van gelden, het initiëren van centrale inningmaatregelen, het overdragen van gegevens ten behoeve van decentrale inning alsmede het zorgdragen voor de administratieve afhandeling van de resultaten van de uitgevoerde (de)centrale inningmaatregelen;
- het verstrekken van beheers- en beleidsinformatie op basis van centraal vastgelegde gegevens ten behoeve van diverse instanties.

De analyse- en ontwerpfase

De uitkomsten van de definitiestudie werden in de analyse- en ontwerpfase gebruikt om de CJIB-organisatie verder uit te werken. Bij de opzet van de organisatie heeft een tweetal uitgangspunten steeds centraal gestaan, te weten:

- het CJIB moet een daadkrachtige organisatie zijn, die snel en flexibel kan inspelen op diverse ontwikkelingen;
- het CJIB moet een organisatie zijn die zoveel mogelijk past binnen de bestaande organisatiestructuren van het Ministerie van Justitie.

Er werd geadviseerd het CJIB op te zetten als gerechtelijke dienst onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht diende voor een belangrijk deel te bestaan uit een vertegenwoordiging van het Openbaar Ministerie gelet op de verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie voor de inning van opgelegde sancties.

De Raad van Toezicht zou een belangrijke rol moeten spelen bij de formulering en ontwikkeling van het algemene incassobeleid van het CJIB. Daarnaast zou een vertegenwoordiging van het Ministerie van Justitie aanwezig dienen te zijn voor de beheersmatige aspecten op beleidsniveau. Hiermee werd de basis gelegd voor de bestuurlijke organisatievorm van het CJIB en de inpassing in de justitieorganisatie.

De realisatie- en implementatiefase

In deze periode werd door het projectteam verder gewerkt aan de nadere detaillering van de organisatiestructuur van het CJIB. Hierbij werden de afdelingen binnen het CJIB beschreven.

Tevens werden de te onderkennen functies beschreven en werden waarderingsvoorstellen gedaan. De basis voor de organisatieopzet voor de startregio en voor de definitieve organisatie werd vastgelegd.

Het deelteam CJIB, onderdeel van het projectteam, fungeerde als gebruiker bij de ontwikkeling van het geautomatiseerde systeem (het eerste deelsysteem), dat op 1 juni 1989 voor de definitieve acceptatie werd opgeleverd. Aangezien het CJIB als organisatie nog niet bestond, kon deze immers niet zelf als gebruiker fungeren. Tot slot werd de administratieve organisatie en interne controle nader uitgewerkt en geoperationaliseerd. Het CJIB is in deze periode gestart met het daadwerkelijk inrichten van de organisatie. Er werd daarbij zeer nauw samengewerkt met het deelteam CJIB.

In dezelfde periode werd de taak van de inmiddels opgerichte Raad van Toezicht vastgesteld. De raad zou zich primair bezighouden met de beleidsmatige aansturing van het CJIB. De oorspronkelijke opzet waarin de raad tevens de beheersmatige besturing van het CJIB zou verrichten werd niet gevolgd. Het CJIB zou worden geïncorporeerd in de DGO-organisatie, zij het met een speciale positie en met een directeur CJIB die functioneert als integraal manager.

Op 1 september 1989 was het CJIB een daadwerkelijk functionerende organisatie geworden en kon een aanvang worden gemaakt met de aan het CJIB toebedeelde taken. Als algemene doelstelling op lange termijn geldt dat het CJIB een effectieve bijdrage moet leveren aan de verbetering van de incasso door het Openbaar Ministerie door op efficiënte wijze financiële sancties te innen. Uitgangspunt hierbij is dat het CJIB een dienstverlenende instantie ten behoeve van de politie en het Openbaar Ministerie is.

Het agentschap

Tussen 1990 en 1994 heeft het CJIB zich ontwikkeld tot een organisatie met enkele grote primaire processen, met name de inning van Muldersancties en geldboetes. Deze inningprocessen waren inmiddels al zo ver als mogelijk geautomatiseerd: naar aanleiding van de Wet Mulder was de verwerking van processen-verbaal en de verwerking van de gefotografeerde snelheidsovertredingen geautomatiseerd. De aanlevering van de processen verbaal geschiedde ook langs elektronische weg, evenals de verwerking ervan bij het CJIB zelf.³

Bij alle betrokkenen, zowel het CJIB zelf als bij het Openbaar Ministerie en het Ministerie van Justitie, stond vast dat het CJIB het takenpakket nog verder zou kunnen uitbreiden, zeker wanneer gebruik zou kunnen worden gemaakt van de bestaande geautomatiseerde procesorganisatie. De groeiende mogelijkheden van de informatie- en communicatietechnologie boden het CJIB bovendien de kans om de tot dusver als ondersteunend ervaren processen, zoals de informatievoorziening ten behoeve van ketenpartners, te verbeteren.

Automatisering, en daarmee de exploitatie (onderhoud, beheer) en de vervanging ervan, was een vitaal en (ook in financieel opzicht) omvangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering geworden. Dat belang zou naar verwachting alleen nog maar toenemen met het verkeersveiligheidsbeleid dat steeds grotere aantallen geconstateerde overtredingen en processen opleverde. Voor een “productieorganisatie” als het CJIB bestond behoefte aan mechanismen voor kostenbeheersing en verantwoorde kostendoorberekening naar derden in verband met het toenemend aantal dienstverlenende activiteiten (inning van parkeerheffingen, incasso van de vorderingen van de stichting Slachtofferhulp), waar een kasverplichtingenstelsel onvoldoende ruimte bood. Een dergelijke omvangrijke en snelle groei van bestaande en nieuwe primaire processen zou kunnen slagen als het management

³ drs. W. Polder en mw. drs. R.L. Boswinkel, *Evaluatie van de agentschapconstructie CJIB* (Den Haag, 1999)

kon beschikken over de mogelijkheden om flexibel te kunnen investeren in automatisering door het maken van reserveringen.

Om bovengenoemde redenen is in 1994 overleg van het CJIB met het kerndepartement gestart ter voorbereiding van de aanvraag voor de status van agentschap. Met ingang van 1 januari 1996 heeft het CJIB die status gekregen.

Een agentschap is een beheersmatige constructie waarin aan een onderdeel van de rijksoverheid een tweetal beheersbevoegdheden worden toegekend. Met de bijzondere beheersregels wordt een grotere slagvaardigheid, flexibeler handelen en een efficiëntere en effectievere bedrijfsvoering nagestreefd. De genoemde bevoegdheden zijn het voeren van een baten-lastenstelsel (voor agentschappen verplicht) en de mogelijkheid om onbesteed gebleven middelen te reserveren op een rentedragende rekening-courant bij het Ministerie van Financiën. Een verdergaande vorm van verzelfstandiging wordt niet overwogen. Het is van belang dat, gezien de wettelijke taken van het CJIB, de ministeriële verantwoordelijkheid blijft bestaan en de verbondenheid met het OM voldoende blijft gewaarborgd.⁴

Als agentschap maakt het CJIB onderdeel uit van het Ministerie van Justitie. De directeur CJIB legt over het gevoerde beleid verantwoording af aan de directeur Preventie, Jeugd en Sancties. De Directie Preventie, Jeugd en Sanctiebeleid (DPJS) van het Ministerie van Justitie zorgt voor de preventie, aanpak van en strafrechtelijke reacties op criminaliteit en voor de bescherming van jeugdigen. DPJS ontwikkelt op haar terrein een samenhangend justitieel beleid. Dit is gericht op bescherming van jeugdigen, preventie van criminaliteit, adequate uitvoering van sancties, reclassering van delinquenten en zorg voor slachtoffers van delicten.

Het beleid van het CJIB wordt getoetst door een Raad van Toezicht, waarin het Ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie, de Zittende Magistratuur en de Politie zijn vertegenwoordigd.

De bevoegdheid van het CJIB voor de verschillende taken is vastgelegd in diverse algemene maatregelen van bestuur (Amvb), gebaseerd op verschillende wettelijke regelingen. De vraag is geopperd of het niet wenselijk zou zijn dat de taken van het CJIB een betere wettelijke verankering zouden krijgen in de vorm van een 'CJIB-wet'. Dit levert een meer werkbaar situatie op, met name met het oog op de taakgebieden die het CJIB de komende jaren wenst te ontwikkelen.

In het strategisch meerjarenbeleidskader is aangegeven dat het CJIB zich de komende jaren gaat richten op de persoonsgerichte executie, de verbetering van de logistiek van de executie en de rol van informatiemakelaar.

In het kader van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Stb. 2000, 302) die per 1 september 2001 van kracht is geworden (Stb. 2001, 337), is het met name ten behoeve van de gegevensverwerking van belang dat ook voor de nieuwe taken van het CJIB een wettelijke basis wordt gecreëerd.

De taken van het CJIB

Sinds de oprichting van het CJIB is het takenpakket van deze organisatie in de loop der jaren flink uitgebreid en het takenpakket van de organisatie groeit nog steeds. Anno 1 januari 2001 is het CJIB belast met een achttal taken, te weten:

1. de inning van verkeersboetes (Mulder, 1990);
2. de inning van gemeentelijke parkeerheffingen (Fiscon, 1994);
3. de inning van strafrechtboetes (Strabis, 1994);

⁴ Kamerstukken II, vergaderjaar 1994 - 1995, 23 182, nr. 4, *Brief van de Minister van Justitie inzake de verzelfstandiging van het CJIB*

4. het uitvoeren van ontnemingsmaatregelen (Plukze, 1995);
5. het uitvoeren van schadevergoedingsmaatregelen (Terwee, 1996);
6. het functioneren als Landelijk Coördinatiepunt Arrestatiebevelen (LCA, 1996);
7. het innen van OM-transacties (Trias, 1998);
8. het innen van Belgische boetes (1998).

Het innen van verkeersboetes (Mulder, 1990)

De tenuitvoerlegging van administratieve sancties die zijn opgelegd op grond van de WAHV, ook wel bekend als de Wet Mulder, begint bij de overdracht van de zaakgegevens van de verkeersovertredingen die de politie of de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) heeft geconstateerd. Het betreft hier 'lichte verkeersovertredingen', zoals door rood rijden en kleine snelheidsovertredingen. Op basis van elektronisch aangeleverde zaakgegevens worden de beschikkingen geautomatiseerd aangemaakt en aan de betrokkenen verzonden. Het innen van deze boetes is de oudste taak van het CJIB.

Het innen van gemeentelijke parkeerheffingen (Fiscon, 1994)

In veel gemeentes valt de heffing van parkeergeld onder de gemeentelijke belastingen. In dat geval wordt te weinig betaald parkeergeld als belasting nageheven. Sinds oktober 1994 verzorgt het CJIB voor tien gemeenten in Nederland de inning van deze aanslagen. Dit zijn de gemeenten: Amstelveen, Boxtel, Den Helder, Etten-Leur, Heerenveen, Kampen, Ridderkerk, Schouwen-Duiveland, Terneuzen en Woerden.

Het innen van strafrechtboetes (Strabis, 1994)

Het CJIB verzorgt de inning van geldboetes die door de rechter zijn opgelegd, zoals boetes voor 'zwaardere verkeersovertredingen', diefstal of het verstoren van de openbare orde. Het Openbaar Ministerie zorgt ervoor dat het CJIB over de juiste zaakgegevens beschikt, zodat het geld geïnd kan worden. Als op enig moment in het proces van tenuitvoerlegging van het geldboetevonnissen blijkt dat het adres van de veroordeelde niet bekend is, dan worden de zaakgegevens van die veroordeelde opgenomen in het opsporingsregister (OPS).

Het uitvoeren van ontnemingsmaatregelen (Plukze, 1995)

Het voordeel dat een dader uit het plegen van een strafbaar feit heeft genoten, kan hem door de rechter worden ontnomen. Naast het betalen van een geldboete moet de dader ook het voordeel dat hij heeft genoten (bijvoorbeeld de inkomsten uit verkoop van gestolen goederen) terugbetalen. Dat is de feitelijke ontnemingsmaatregel en die wordt geïnd door het CJIB. Sinds september 1995 is het CJIB belast met de uitvoering van dit soort vonnissen. Elke uitvoering hiervan vereist uiteraard maatwerk. Eerst verzendt het CJIB een aanschrijving naar de veroordeelde met het verzoek het opgelegde bedrag te voldoen. Gaat de veroordeelde hiermee niet akkoord, dan wordt een gerechtsdeurwaarder ingeschakeld.

Het uitvoeren van schadevergoedingsmaatregelen (Terwee, 1996)

De 'Wet Terwee' biedt slachtoffers van een misdrijf de mogelijkheid schade te verhalen op de dader. De rechter kan hiertoe een schadevergoedingsmaatregel opleggen. Het bedrag dat de veroordeelde moet betalen, wordt geïnd door het CJIB ten behoeve van het slachtoffer. De ontvangen bedragen worden direct betaald aan het slachtoffer. De toeslagen na aanmaning worden overgemaakt aan "de schatkist". De arrondissementsparketten zijn belast met de informatieverstrekking aan het slachtoffer; het CJIB heeft zelf geen contact met de slachtoffers. Dit betekent dat het CJIB en de parketten elkaar continu informatie verstrekken over de voortgang van de zaken. Vanaf 1999 is de elektronische gegevensuitwisseling tussen het CJIB en de negentien arrondissementsparketten gestart. Met het Schadefonds

Geweldsmisdrijven zijn afspraken gemaakt over wederzijdse afstemming bij uitbetaling aan slachtoffers die inmiddels een tegemoetkoming van het Schadefonds ontvingen.

Landelijk Coördinatiepunt Arrestatiebevelen (LCA, 1996)

Een bijzondere taak van het CJIB is de coördinatie van arrestatiebevelen. Sinds 1996 is het CJIB belast met de coördinatie van vrijheidsstraffen, arrestaties en aansluitende executie. Het CJIB heeft een coördinerende rol bij de executie van vonnissen waarin een vrijheidsstraf is opgenomen. Vanuit het Landelijk Coördinatiepunt Arrestatiebevelen (LCA) wordt de executie van deze vonnissen gecoördineerd. De arrondissementsparketten leveren de vrijheidsstrafvonnissen elektronisch bij het CJIB aan en de parketten van de gerechtshoven bieden de vonnissen handmatig aan.

Het CJIB controleert of de veroordeelde reeds gedetineerd is. Als dit het niet geval is, worden de adresgegevens bij de gemeentelijke basisadministratie (GBA) gecontroleerd. Daarna beoordeelt het CJIB of een veroordeelde in aanmerking komt voor de oproepprocedure. In dat geval wordt het vonnis doorgezonden naar het Bureau Bijzondere Diensten (BBD) van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), die de veroordeelde oproept om de opgelegde vrijheidsstraf te ondergaan. Wanneer uit adresverificatie blijkt dat de veroordeelde niet over een bekend adres beschikt, worden de vonnisgegevens ter signalering opgenomen in het opsporingsregister (OPS).

Het CJIB is het centrale meldpunt voor de politie voor alle personen die worden aangehouden (gearresteerd) voor het ondergaan van detentie. Als de politie een arrestant meldt bij het CJIB, worden alle bij het CJIB bekende zaken die in aanmerking komen voor detentie toegevoegd. Het BBD wordt verzocht een cel toe te wijzen aan de arrestant en de Dienst Vervoer & Ondersteuning ontvangt een transportopdracht om de arrestant te vervoeren van het politiebureau naar de penitentiaire inrichting.

Ook bij de aansluitende executie speelt het CJIB een coördinerende rol. Met ingang van 1 januari 2001 is het CJIB verantwoordelijk voor het gedetineerdenbestand VIP (Verwijsindex Personen Strafrechthandhaving). Dit bestand wordt vergeleken met de bij het CJIB bekende personen die in aanmerking komen voor detentie. Bij een "hit" worden de vonnissen van de betreffende persoon ter aansluitende executie naar de penitentiaire inrichting verzonden.

Het innen van OM-transacties (Trias, 1998)

Het CJIB verzorgt de inning van OM-transacties voor snelheidsovertredingen die door het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) zijn geconstateerd. Het gaat hierbij om zaken die niet onder de WAHV vallen. Daarnaast behandelt het CJIB de overtredingen voor onverzekerde voertuigen geconstateerd door de RDW.⁵ Het CJIB beoordeelt de aangeleverde overtredingen eerst op de aanwezige justitiële documentatie van de verdachte bij de Centrale Justitiële Documentatiedienst (CJD). Afhankelijk van deze beoordeling kan de officier van justitie aan de verdachte een voorstel doen om na het betalen van een geldbedrag van verdere strafvervolgung af te zien. Als de betrokkene niet betaalt moet hij of zij alsnog voor de rechter verschijnen. Het CJIB verzorgt de afhandeling van het transactievoorstel.

Belgische boetes (1998)

⁵ De Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigenverzekering (WAM) (Stb. 1963, 228) schrijft de verplichte aansprakelijkheidsverzekering van motorvoertuigen voor. Het niet nakomen van deze verzekeringsplicht is strafbaar. Naar de werkingssfeer van de WAM is een apart institutioneel onderzoek verricht: drs. B.J. Abels, drs. G. Beks en drs. N. van Heezik, *Verzekerd op weg. Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen voortvloeiend uit de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, 1964 - 2000* (PIVOT-rapport 111).

Het betreft hier inningactiviteiten van boetes die door de Belgische rechter zijn opgelegd aan Nederlandse ingezetenen. Het CJIB zendt (indien directe inning door de Belgische autoriteiten niet slaagt) in deze zaken een acceptgiro aan betrokkenen, waarna de geïnde bedragen worden overgedragen aan de Belgische autoriteiten. Voor 1998 was dit een activiteit van het ressortparket Den Bosch. Het innen van deze boetes vindt haar oorsprong in ministeriële afspraken tussen België, Luxemburg en Nederland. Omdat Luxemburg in de afgelopen jaren geen zaken heeft aangeboden aan België en Nederland, is Luxemburg vooralsnog niet bij deze taak betrokken.⁶

Naast de uitoefening van bovengenoemde taken zijn ook een aantal taken in voorbereiding. Van deze taken zijn in dit rapport (nog) geen handelingen opgenomen, maar ze worden hier voor het overzicht van de ontwikkeling van het takenpakket van het CJIB kort genoemd.

Inning bestuurlijke milieutransacties

In november 2000 is een pilot van start gegaan om de inning van bestuurlijke milieutransacties te verzorgen. Het CJIB is in een Algemene maatregel van bestuur belast met deze taak. Zodra deze pilot afgerond is, zullen handelingen inzake deze taak worden opgenomen in dit rapport.

Routering van taakstraffen via het CJIB

Op 1 februari 2001 is de nieuwe Wet Taakstraffen in werking getreden. Vanaf die datum speelt het CJIB tevens een rol spelen in de ondersteuning van het OM in het kader van de tenuitvoerlegging van taakstraffen. Dit betekent dat taakstraffen door het OM via het CJIB aan de Stichting Reclassering Nederland (SRN) worden aangeboden. Het CJIB controleert onder meer de adresgegevens van de betrokkenen en bekijkt of er andere taakstrafversturende elementen aanwezig zijn (zoals een door betrokkene nog te ondergaan vrijheidsstraf).

Inning van bestuurlijke boetes voor De Nederlandsche Bank, de Verzekeringskamer en Keuringsdienst van Waren

Het CJIB is benaderd door de Keuringsdienst van Waren, De Nederlandsche Bank (DNB) en de Verzekeringskamer met het verzoek om door hen op te leggen bestuurlijke boetes (en door DNB en Verzekeringskamer op te leggen dwangsommen) te innen. Het Ministerie van Justitie heeft reeds toestemming gegeven voor een dergelijke pilot.

⁶ Jaarverslag 1999 CJIB, pag. 30

HET WETTELIJK KADER ROND HET CJIB

De Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften⁷

De WAHV (Stb. 1989, 300) is voortgekomen uit de onvrede die bestond over de bestaande regeling van strafrechtelijke afdoening van (veel voorkomende) *lichte* verkeersovertredingen. Die regeling legde relatief veel beslag (het gaat immers slechts om lichte verkeersovertredingen) op politie, Openbaar Ministerie en rechters. Omdat niet in elke regio evenveel aandacht kon worden besteed aan de administratieve afhandeling, ontstond er (rechts)ongelijkheid tussen de verschillende regio's op dit gebied. Hierdoor kwam een effectieve rechtshandhaving in het gedrag.

De bestaande onvrede leidde in eerste instantie tot het instellen van de Commissie vereenvoudigde afdoening lichte overtredingen van verkeersvoorschriften. Voorzitter van de commissie was dr. A. Mulder, voormalig secretaris-generaal van het Ministerie van Justitie en (destijds) lid van de Raad van State. Eerder, in 1982, waren de opvattingen van dr. Mulder over een administratiefrechtelijke afdoening van (massaal gepleegde) eenvoudige verkeersovertredingen gepubliceerd in *Verkeersrecht* van februari 1982.

De voorstellen van de Commissie Mulder, neergelegd in haar eindrapport van 29 mei 1985, vormden de basis voor het wetsvoorstel dat op 23 november 1987 werd ingediend. Het wetsvoorstel resulteerde in 1989 tot de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, die in de wandeling ook wordt aangeduid naar haar geestelijk vader: de Wet Mulder.

De Wet Mulder heeft drie doelstellingen, te weten:

1. het terugdringen van de werklast van de politie, het Openbaar Ministerie en de rechterlijke macht;
2. het waarborgen van de rechtsbescherming van verkeersovertreders;
3. de bestrijden van de bestaande ineffectiviteit van de tenuitvoerlegging van opgelegde boeten.

Het wetsvoorstel werd op 21 februari 1989 zonder amendementen aanvaard door de Tweede Kamer en op 3 juli van dat zelfde jaar aangenomen door de Eerste Kamer. Wegens de ingrijpende organisatorische aanpassingen bij de politie, het Openbaar Ministerie en de rechterlijke macht, met name voor wat betreft de automatisering, kon de wet niet aanstonds in werking treden.

De wet bood de mogelijkheid, in artikel 43, om de wet gefaseerd per regio in te voeren. Van deze mogelijkheid is door de overheid gebruik gemaakt. De WAHV trad, na op enkele technische punten te zijn aangepast, gefaseerd per regio, in werking in de periode van 1 september 1990 tot en met 1 juli 1992. Op 1 september 1992 (Stb. 432) trad de wet in heel Nederland integraal in werking.

Het Besluit Instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau

Door het opdragen van de inning en incasso van de "Mulder-sancties" aan het CJIB vond deze gecentraliseerd plaats op een éénvormige, geautomatiseerde wijze. De positieve ervaringen die met deze wijze van inning en incasso werden opgedaan en de wens te komen tot een meer effectieve en efficiënte tenuitvoerlegging van geldboetevonnissen, leidden tot

⁷ Alle informatie in deze paragraaf is ontleend aan de uitgave *Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften*, editie Schuurman & Jordens (Deventer 1998), pag. 5 en 6

het besluit de inning en incasso van geldboeten op eenzelfde wijze in te richten als die ingevolge de Wet Mulder.

Een hiertoe in het leven geroepen projectgroep stelde een Sanctie, Transactie en Boetevonnissen Incassosysteem (afgekort tot STRABIS) voor. De projectgroep STRABIS had als uiteindelijk doel te bewerkstelligen dat de inning en incasso van alle vermogensoverdrachten aan Justitie door het CJIB zou kunnen plaatsvinden.

Dit leidde tot het Besluit Instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau (Stb. 1994, 408). Door in een afzonderlijk besluit in de instelling van het CJIB te voorzien, werd voorkomen dat in ieder afzonderlijk besluit waarin het CJIB inningstaken krijgt toebedeeld, bepalingen inzake de instelling van het CJIB moeten worden opgenomen of moet worden verwezen naar artikel 5 van het Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Besluit AHV). Tevens was de instelling van, en de regeling inzake de wijze van toezicht op, het CJIB in een afzonderlijk daartoe strekkende regeling gewenst uit het oogpunt van overzichtelijkheid en duidelijkheid.

Het Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen

Het Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116) regelt twee samenhangende onderwerpen. Enerzijds wordt voorzien in een tweetal nieuwe taken voor het CJIB, anderzijds worden inhoudelijke voorschriften gegeven over de plaats en wijze van betaling van de te innen geldbedragen.⁸

Op basis van artikel 2 van het bovengenoemde Besluit Instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau kunnen, bij algemene maatregel van bestuur, taken worden opgedragen aan het CJIB. Het Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen is zo'n algemene maatregel van bestuur. De nieuwe taken die dit Besluit aan het CJIB opdraagt, zijn:

- de inning van het geldbedrag van de ontnemingsmaatregel, zoals bedoeld in artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht (Sr.);
- de inning van de geldsom ten behoeve van het slachtoffer van een strafbaar feit, zoals bedoeld in artikel 36f van het Wetboek van Strafrecht.

Beide taken zijn aan het CJIB toegedeeld om een verdere stroomlijning van het justitiële incassoproces te bevorderen door gebruik te maken van de expertise van het CJIB op dit gebied.⁹

Op het moment van inwerkingtreding van het Besluit in maart 1997 voerde het CJIB de inning van de ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen reeds uit. Het Openbaar Ministerie moest hiervoor echter steeds een machtiging afgeven aan het CJIB. Door het Besluit is deze machtiging niet meer nodig. Het Openbaar Ministerie en de minister zijn echter wel bevoegd om het CJIB aanwijzingen te geven inzake de inning van deze maatregelen.¹⁰

Het Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen

De wens om te komen tot een meer effectieve en efficiënte innings- en incassoprocedure lag ten grondslag aan het Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen uit 1994. Een belangrijk argument voor het verbeteren van de innings- en incassoprocedure was het waarborgen van de geloofwaardigheid van het justitiële apparaat door middel van een snelle inning van

⁸ Nota van toelichting bij het Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116).

⁹ Ibidem

¹⁰ Ibidem

geldboetes. Begin jaren '90 van de twintigste eeuw ontstond een achterstand in de executie van geldboeten door de kwantiteit van de te verwerken vonnissen en de toenmalige inrichting van het innings- en incassoproces.¹¹

Deze achterstanden vormden de aanleiding voor het instellen van een projectgroep door de Directeur-Generaal Rechtspleging van het Ministerie van Justitie met als opdracht een voorstel ter verbetering van de incasso van geldboetes te formuleren. Dit resulteerde eind 1992 tot het rapport "*Voorstudie STRABIS*", waarin wordt voorgesteld een Sanctie, Transactie, en Boetevonnissen Incasso Systeem op te zetten. In dit systeem zou de executie van geldboeten in lijn gebracht moeten worden met de afhandeling van administratieve sancties op grond van de WAHV. Het succes van centrale afhandeling van administratieve sancties via het systeem van de Wet Mulder gaf hiervoor de doorslag.¹²

In het Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen is geregeld dat het CJIB belast wordt met de inning en incasso van bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboeten. Hierdoor wordt een éénvormige wijze van inning en incasso bereikt, terwijl tegelijkertijd sprake is van een betere beheersing van de activiteiten die daarmee gepaard gaan. De verwachte toename van de betalingsbereidheid van geldboetes door de werkzaamheden van het CJIB is inmiddels werkelijkheid geworden.¹³

¹¹ Schuurman & Jordens, Wetboek van Strafvordering, pag. 239 - 241

¹² Ibidem, pag. 240

¹³ Ibidem, pag. 240-241

ACTOREN

Het CJIB behandelt niet als enige instantie boetes en maatregelen, maar werkt samen met veel verschillende instanties. Zo komen de gegevens van een verkeersboete bijvoorbeeld bij de politie vandaan en kan een zaak weer belanden bij een parket, kantongerecht, deurwaarder of politie. Dit actorenoverzicht geeft een korte beschrijving van alle actoren die werkzaam zijn op het beleidsterrein.

Minister van Justitie

De Minister van Justitie is politiek verantwoordelijk voor het sanctiebeleid. Hij stelt via wet- en regelgeving de hoofdlijnen van het sanctiebeleid vast en controleert de uitvoering daarvan. Ook het CJIB valt onder de verantwoordelijkheid van de Minister. Zo benoemt de Minister bijvoorbeeld de voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht van het CJIB.

De Minister van Justitie is tevens de formele zorgdrager voor de archieven van de onder hem ressorterende diensten en agentschappen. Deze zullen in onderstaand overzicht worden, voor zover zij relevant zijn voor de handelingen van het CJIB, benoemd.

- ***Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB)***

Het CJIB is sinds de oprichting in 1991 belast met de inning en administratieve afhandeling van meerdere soorten boetes en maatregelen. Daarnaast oefent het CJIB steeds meer coördinerende taken uit binnen de tenuitvoerlegging van vonnissen. Op die manier probeert het CJIB bij te dragen aan een effectieve rechtshandhaving in Nederland. Het CJIB is een agentschap van het Ministerie van Justitie en legt over het gevoerde beleid verantwoording af aan de Directie Preventie, Jeugd en Sancties (DPJS). Het beleid van het CJIB wordt getoetst door een Raad van Toezicht, waarin het Ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie, de Zittende Magistratuur en de Politie zijn vertegenwoordigd.

- ***Centrale Justitiële Documentatie (CJD)***

Het CJIB wisselt met de CJD gegevens uit over het mogelijk strafrechtelijk verleden van personen. Ook maakt het CJIB gebruik van het VIP-systeem. In dit systeem staan alle gegevens van personen die een gevangenisstraf uitzitten. Met ingang van 1 januari 2001 is het CJIB verantwoordelijk voor het VIP. Hiervoor vond het beheer plaats bij de CJD in Almelo.

- ***Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)***

De DJI is de laatste schakel in de strafrechtketen. Iemand die de wet overtreedt, kan door de politie worden aangehouden. De rechter kan vervolgens beslissen om een vrijheidsstraf of een vrijheidsbenemende maatregel op te leggen. Als dat gebeurt, komt de veroordeelde terecht in een van de inrichtingen van DJI. Het CJIB is verantwoordelijk voor de landelijke coördinatie van arrestatiebevelen. De gegevens over personen die zich niet gemeld hebben voor het ondergaan van hun vrijheidsstraf worden door het Bureau Bijzonder Diensten (BBD) van DJI verstrekt.

- ***Gevangeniswezen***

Het gevangeniswezen verzorgt de detentie van volwassenen in de zogenaamde penitentiaire inrichtingen. Er zijn twee soorten penitentiaire inrichtingen: de Huizen van Bewaring en de gevangnissen. Voor een optimale rechtshandhaving is een goede afstemming tussen het CJIB en het gevangeniswezen noodzakelijk. Zowel het administratieve traject na een overtreding, als de uiteindelijke afhandeling van een zaak is belangrijk. Met de komst van het LCA is de samenwerking tussen CJIB en penitentiaire inrichtingen nog belangrijker geworden.

Raad van Toezicht voor het CJIB

De Raad van Toezicht voor het CJIB houdt toezicht op het gevoerde beleid en de uitvoering van de aan het CJIB opgedragen taken. De raad fungeert tevens als klankbord voor het CJIB. In de Raad van Toezicht zijn het Ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie, de rechterlijke macht en de Politie vertegenwoordigd. De leden van de Raad van Toezicht worden door de Minister van Justitie benoemd.

Openbaar Ministerie (OM)

Het OM bestaat onder andere uit de officieren van justitie. Het parket is de administratie van het OM. Het OM levert het CJIB de gegevens over opgelegde (boete)vonnissen en behandelt ingestelde beroepen tegen verkeersboetes. Het CJIB en de parketten melden de afloop van zaken aan elkaar.

- ***Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (BOOM)***

Het CJIB verzorgt de executie van ontnemingsmaatregelen. In het kader van de afwikkeling van beslagen werkt het CJIB met het BOOM samen. Het Openbaar Ministerie is de zorgdrager voor de archieven van het Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie.

Rechterlijke macht

Onder de rechterlijke macht Magistratuur vallen de rechters van kantongerechten, arrondissementsrechtbanken, gerechtshoven en de Hoge Raad. Het CJIB levert gegevens aan de Zittende Magistratuur voor beroepen in het kader van verkeersboetes, inzake verzetten tegen uitgevaardigde dwangbevelen en bij vorderingen tot gijzeling. Deze activiteiten worden verricht in het kader van de WAHV (Stb. 1989, 300).¹⁴

Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven

Slachtoffer zijn van een misdrijf is een ingrijpende ervaring. Een misdrijf kan naast emotionele en praktische problemen ook schade veroorzaken. De Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven is in 1976 opgericht om de slachtoffers die het zwaarst getroffen zijn een uitkering te geven. De Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven beheert het fonds. De onafhankelijke commissieleden worden door de Kroon benoemd. De commissie beslist over de verzoeken en stelt de hoogte van de uitkeringen vast. Bij deze taken wordt de commissie ondersteund door het bureau van het Schadefonds Geweldsmisdrijven. Het CJIB werkt met het Schadefonds samen bij de uitvoering van schadevergoedingsmaatregelen.

Deurwaarders

Belasting- en gerechtsdeurwaarders worden door het CJIB ingeschakeld om dwangbevelen ten uitvoer te leggen. Deze dwangbevelen worden uitgevaardigd voor niet-betaalde verkeersboetes, strafrechtboetes en maatregelen.¹⁵

Politie

De politie is een belangrijke partner voor het CJIB. Zo ontvangt het CJIB de gegevens over verkeersboetes van de politie en schakelt het CJIB de politie in bij het toepassen van dwangmiddelen en de tenuitvoerlegging van arrestatiebevelen.

Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW)

Het CJIB raadpleegt incidenteel het kentekenregister dat de RDW beheert. Daarnaast wisselen het CJIB en de RDW gegevens uit. Zo levert het CJIB de gegevens over de inneming van het rijbewijs aan de RDW en de RDW levert het CJIB gegevens over APK-overtredingen en over het onverzekerd zijn van voertuigen. De handelingen van de

¹⁴ Het handelen van de rechterlijke macht wordt beschreven in *Gedeelde Geschillen. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rechterlijke macht vanaf 1950* (PIVOT-rapport 124, samenstelling: R.P.B.A. Dingemans en R.W. Steensma).

¹⁵ Voor het werkkterrein van de gerechtsdeurwaarders wordt momenteel een rapport institutioneel onderzoek opgesteld.

Rijksdienst voor het Wegverkeer zijn neergelegd in het onderzoek *De heilige koe geboekstaafd* (PIVOT-rapport nr.18).¹⁶

Kamers van Koophandel

Van rechtspersonen die niet op een aanschrijving van het CJIB hebben gereageerd, kan het CJIB de (adres)gegevens controleren bij de Kamers van Koophandel. De Kamers van Koophandel worden behandeld in het institutioneel onderzoek *Handelen met kennis van zaken. Een institutioneel onderzoek naar de taken en handelingen van de Kamers van Koophandel in Nederland vanaf 1998* (samenstelling: drs. R. Haans - in voorbereiding).

¹⁶ J.W.J.M. Bogaarts, *De heilige koe geboekstaafd. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de Rijksdienst voor het Wegverkeer, 1951 - 1994*. PIVOT-rapport nr. 18 ('s-Gravenhage 1994).

LEESWIJZER

Presentatie gegevensblokken

De handelingen worden als volgt gepresenteerd in uniek genummerde handelingblokken die zijn opgebouwd uit de volgende delen:

actor
handeling
periode
grondslag
product

Een actor is een orgaan dat een rol speelt op een beleidsterrein en bevoegdheid heeft tot het zelfstandig verrichten van handelingen op grond van attributie of delegatie.

Wanneer twee of meer actoren gezamenlijk of gelijktijdig een handeling uitvoeren, worden zij gescheiden door komma's of door het woordje 'en' gekoppeld.

Een handeling is een geheel van activiteiten gericht op de omgeving waarvoor een orgaan verantwoordelijkheid draagt. Het orgaan kan de verantwoordelijkheid dragen door attributie of delegatie of onder eigen verantwoordelijkheid door mandatering aan organisatieonderdelen of -leden handelingen laten verrichten. De handelingen zijn in principe positief geformuleerd, waarbij de negatieve formulering is inbegrepen. Bijvoorbeeld bij de handeling 'het vaststellen van een regeling' wordt de handeling 'het intrekken van een regeling' impliciet geacht. Hetzelfde geldt voor de handeling 'het benoemen van ...' en de negatieve tegenhangers 'het schorsen van ...' en 'het ontslaan van ...'.

In het rapport komt een aantal handelingen voor die een generiek karakter hebben, maar die zo geformuleerd zijn dat ze binnen specifieke processen geplaatst kunnen worden. Hiervoor is gekozen om aansluiting te behouden bij de procesgerichte werk- en denkwijze binnen het CJIB. Met andere woorden: om nauw te kunnen aansluiting bij de procesgerichte werkwijze van het CJIB zijn in principe generieke handelingen, zoals het versturen van beschikkingen voor overtredingen, processpecifiek gemaakt.

In het handelingenoverzicht komen een aantal niet-genummerde handelingblokken voor. Dit zijn handelingen die zijn beschreven in PIVOT-rapport 124, *Gedeelde geschillen* over het handelen van de rechterlijke macht. Deze handelingen zijn hier opgenomen om de stappen in het inningsproces van het CJIB te kunnen volgen, maar vormen feitelijk geen deel van dit werkterrein van het CJIB en zijn zodoende niet genummerd. Het handelingnummer uit het rapport *Gedeelde geschillen* is als opmerking aan de betreffende handelingen toegevoegd.¹⁷

Als begin van de periode waarin de handeling wordt uitgevoerd, is uiterlijk 1990 aangehouden. Dit jaar is gekozen als afbakening van dit onderzoek, omdat toen de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften van kracht werd. Wanneer er na het streepje een eindjaar is ingevuld, betekent het dat de handeling tot en met dat jaar is uitgevoerd. Handelingen waarbij geen eindjaar is ingevuld, worden op dit moment nog steeds uitgevoerd.

De grondslag voor de meeste handelingen is meestal een wet, maar de handeling kan ook gebaseerd zijn op in de praktijk gegroeide werkwijzen. Ook jaarverslagen, beleidsdocumenten en dergelijke kunnen de grondslag zijn voor het uitvoeren van een

¹⁷ R.P.B.A. Dingemans en R.W. Steensma, *Gedeelde geschillen. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rechterlijke macht vanaf 1950* (PIVOT-rapport 124).

handeling. Veel van de handelingen bij het CJIB zijn als gevolg van wettelijke taken ontstaan om deze taken te kunnen uitvoeren. Door middel van interviews zijn deze handelingen geïnventariseerd en beschreven.

Een product is het resultaat (bestuurlijk-juridisch eindproduct) van de handeling. Vaak is het product reeds ‘verpakt’ in de formulering van de handeling.

Bij een aantal handelingen kan in het item opmerking een toelichting op de handeling worden gegeven.

Overzicht van gebruikte afkortingen

BBD	Bureau Bijzondere Diensten
BOOM	Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie
BSD	Basiselectiedocument
BW	Burgerlijk Wetboek
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Bureau
CJD	Centrale Justitiële Documentatie
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DPJS	Directie Preventie, Jeugd en Sancties
DVO	Dienst Vervoer en Ondersteuning
FIOD	Fiscale Inlichtingen en Opsporings Dienst
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GKB	Gemeentelijke Kredietbank
KLPD	Korps Landelijke Politiediensten
KMAR	Koninklijke Marechaussee
LCA	Landelijke Coördinatiepunt Arrestatiebevelen
NAW	Naam, adres, woonplaats
OPS	Opsporingsregister
OM	Openbaar Ministerie
PIVOT	Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn
RDW	Rijksdienst voor het Wegverkeer
RIO	Rapport Institutioneel Onderzoek
STRABIS	Sanctie, Transactie en Boetevonnissen Incasso Systeem
TRIAS	Transactie, Registratie, Inning en Afhandeling Systeem
VIP	Verwijsindex Personen Strafrechthandhaving
WAHV	Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften
WAM	Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen

HANDELINGEN

Algemeen

1.
Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verstrekken van informatie aan personen, instellingen en andere overheidsorganen over de werkzaamheden van het CJIB en opgelegde sancties, boetes, schadevergoedings- en ontnemingsmaatregelen die door het CJIB worden geïnd.
Periode: 1990 -
Grondslag: o.a. Brief van de Minister van Justitie inzake de evaluatie van ontnemingswetgeving, Kamerstukken II, vergaderjaar 1998-1999, 26 268, nr. 1
Product: o.a. brieven, brochures
2.
Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het beheren en onderhouden van een geautomatiseerd systeem waarin de voortgang van alle bij het CJIB gemelde zaken zijn geregistreerd.
Periode: 1990 -
Bron: mw. N. Poldervaart, teamleider afdeling Informatie CJIB
Product:
Opmerking: het betreft hier de automatiseringssystemen waarin zaakgegevens inzake de inning van administratieve sancties en strafrechtboetes zijn opgenomen en worden bijgehouden.
3.
Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het sluiten van overeenkomsten met deurwaarders ten behoeve van de inningswerkzaamheden van het CJIB.
Periode: 1990-
Bron:
Product: overeenkomsten
4.
Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het voeren van overleg met instanties over schuldsanering ten behoeve van personen, bedrijven en organisaties en het instemmen met betalingsregelingen.
Periode: 1991 -
Bron: dhr. J. Adema, teamleider afdeling Maatregelen CJIB
Product: beschikkingen, schuldsaneringsregelingen
Opmerking: Hieronder vallen instanties zoals GKB's, IKB's, de Belastingdienst, reclassering.
5.
Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het controleren van het nakomen van betalingstermijnen door personen, bedrijven en organisaties inzake overeengekomen betalingsregelingen.
Periode: 1991 -
Bron: dhr. J. Adema, teamleider afdeling Maatregelen CJIB
Product: memo's, rapporten
- 6.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het op (gemotiveerd) verzoek van de politie en andere instanties leveren van bij het CJIB bekende informatie ten behoeve van een zaak die de politie onderzoekt.
Periode: 1991 -
Bron: Mw. N. Poldervaart, teamleider afdeling Informatie; Opleidingen CJIB, module 6: Politiecorrecties en politieonderzoeken, pag. 14
Product: zaakoverzichten
Opmerking: Naast de politie kunnen ook andere instanties een politieonderzoek aanvragen, zoals de FIOD en de Belastingdienst.

Organisatie

7.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het instellen van het Centraal Justitieel Incasso Bureau.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau (Stb. 1994, 408), art. 1
Product: instellingsbesluit

8.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het, bij algemene maatregel van bestuur, opdragen van taken aan het Centraal Justitieel Incasso Bureau.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau (Stb. 1994, 408), art. 2, lid 1
Product: algemene maatregelen van bestuur

9.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het voeren van overleg over de werkzaamheden van het CJIB.
Periode: 1990 -
Grondslag:
Product: agenda's, verslagen
Opmerking: Het betreft hier MT-verslagen.

10.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het instellen van de Raad van Toezicht voor het CJIB.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit Instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau 1994 (Stb. 408), art. 3, lid 1
Product: instellingsbesluit

11.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het, gehoord de vergadering van procureurs-generaal, benoemen van de voorzitter, de secretaris en de leden van de Raad van Toezicht voor het CJIB.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit Instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau 1994 (Stb. 408), art. 3, lid 2 - 3
Product: benoemingsbesluiten

Opmerking: De Minister van Justitie hoort de vergadering van procureurs-generaal inzake de benoeming van leden van de Raad van Toezicht voor het CJIB die de minister, de politie en de rechterlijke macht vertegenwoordigen. Voor de benoeming van de voorzitter en de secretaris (beiden lid van het Openbaar Ministerie) en de overige leden, die lid van het Openbaar Ministerie, hoeft de Minister de vergadering van procureurs-generaal niet te horen.

12.

Actor: Raad van Toezicht voor het CJIB
Handeling: Het voeren van overleg over de werkzaamheden van het CJIB.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit Instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau 1994 (Stb. 408), art. 3
Product: agenda's, verslagen

13.

Actor: Raad van Toezicht voor het CJIB
Handeling: Het, gevraagd of ongevraagd, adviseren van de vergadering van procureurs-generaal omtrent de werkzaamheden van het CJIB.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit Instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau 1994 (Stb. 408), art. 4, lid 1
Product: adviezen
Opmerking: Een afschrift van het advies wordt gezonden aan de Minister van Justitie.

14.

Actor: Minister van Justitie, Openbaar Ministerie
Handeling: Het, gevraagd of ongevraagd, adviseren van het CJIB omtrent de werkzaamheden van het CJIB
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit Instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau 1994 (Stb. 408), art. 2
Product: adviezen

15.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het jaarlijks vaststellen van een verslag over de werkzaamheden van het Centraal Justitieel Incasso Bureau in het voorgaande jaar.
Periode: 1990 -
Grondslag: o.a. Besluit buitengewoon opsporingsambtenaren CJIB 1999 (Stcrt. 1999, 176), art. 6
Product: jaarverslagen
Opmerking: Onder het bereik van deze handeling valt ook het uitbrengen van verslag over buitengewoon opsporingsambtenaren van het CJIB aan de Minister van Justitie.

16.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het jaarlijks vaststellen van de jaarrekening van het Centraal Justitieel Incasso Bureau.
Periode: 1990 -
Grondslag:
Product: jaarrekeningen, accountantsverklaringen

WAHV – WET MULDER

Voorbereiding

17.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het openen van een of meer afzonderlijke giro- of bankrekeningen voor het CJIB, die uitsluitend bestemd zijn voor de betaling van administratieve sancties.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1994 (Stb. 614), art. 8, lid 1
Product: rekeningoverzichten

18.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van voorschriften over het beheer van giro- of bankrekeningen, die uitsluitend bestemd zijn voor de betaling van administratieve sancties en de in verband daarmee te voeren administratie.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1994 (Stb. 614), art. 8, lid 3
Product: voorschriften

19.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het beheren van giro- of bankrekeningen, die uitsluitend bestemd zijn voor de betaling van administratieve sancties.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1994 (Stb. 614), art. 8, lid 2
Product: betalingsoverzichten, financiële overzichten

20.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van de eisen waaraan een betalingsbewijs voor administratieve sancties moet voldoen.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1994 (Stb. 614), art. 9, lid 2
Product: vaststellingsbesluiten

21.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van voorschriften over de verstrekking en het beheer van de betalingsbewijzen, de afrekening en verantwoording van de ontvangen gelden, en de in verband daarmee te voeren administratie.
Periode: 1990 -
Grondslag: Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1994 (Stb. 614), art. 9, lid 4
Product: voorschriften

Politicorrecties

De politie heeft de mogelijkheid om binnen zes weken na aanlevering een door henzelf opgelegde sanctie te vernietigen. Dit gebeurt door middel van een correctieformulier. Het CJIB heeft de mogelijkheid om een sanctie in te trekken naar aanleiding van een juist

ingevuld en door een geautoriseerde ambtenaar ondertekend correctieformulier. Indien de politie een zaak na de termijn van zes weken wil intrekken, kan dit via de officier van justitie. Deze dient het formulier dan voor akkoord te tekenen.

Er kunnen verschillende redenen zijn om een sanctie in te trekken, bijvoorbeeld:

- een invoerfout (onjuiste gegevens op het proces-verbaal of een onjuist kenteken);
- er is een sanctie opgelegd aan de onjuiste persoon;
- er is tweemaal dezelfde sanctie opgelegd.¹⁸

22.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verwerken van politiecorrecties in bij het CJIB aangemelde zaken inzake lichte verkeersovertredingen.
Periode: 1990 -
Bron: mw. N. Spijkstra, teamleider afdeling Verificatie
Product: correcties
Opmerking: Een groot aantal correcties die gelijktijdig worden aangebracht, wordt een 'crisis' genoemd.

Inning van boetes

De tenuitvoerlegging van administratieve sancties die zijn opgelegd op basis van de WAHV begint bij de overdracht van de zaakgegevens van de geconstateerde verkeersovertreding door de politie. Op basis van deze elektronisch aangeleverde zaakgegevens worden geautomatiseerd de initiële beschikkingen aan de betrokkenen verzonden. De betrokkene heeft de mogelijkheid om tegen de beschikking in beroep te gaan bij de officier van justitie van het arrondissement waar de verkeersovertreding is gepleegd.¹⁹

Na de uitspraak van de officier van justitie heeft de betrokkene de mogelijkheid om de zaak voor te leggen aan de kantonrechter. Als de zaak wordt voorgelegd aan de kantonrechter, moet de betrokkene eerst "zekerheid stellen". Dit betekent dat de officier van justitie de zaak nogmaals ter toetsing krijgt aangeboden. Blijft de officier van justitie bij zijn beslissing, dan wordt de zaak voorgelegd aan de kantonrechter.²⁰

Indien een betrokkene geen beroep instelt, heeft hij acht weken de tijd om het sanctiebedrag te betalen. Als het sanctiebedrag niet tijdig (volledig) is betaald, wordt het bedrag met 25% (met een minimum van 10 gulden) verhoogd en krijgt de betrokkene een eerste aanmaning.

Wordt ook deze niet tijdig voldaan, dan wordt het sanctiebedrag opnieuw verhoogd; ditmaal met 50% (met een minimum van 25 gulden). Als ondanks beide aanmaningen de sanctie niet is betaald, vindt verificatie van de adresgegevens van de betrokkene plaats in de gemeentelijke basisadministratie (GBA). Verificatie wordt verricht om vast te stellen of de betrokkene nog staat ingeschreven op het adres dat bij het CJIB bekend is.²¹

23.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het bevragen van buitenlandse kentekenregisters ten behoeve van de afhandeling van een opgelegde administratieve sanctie aan ingezetenen van het betreffende land.
Periode: 1990 -
Bron: mw. N. Spijkstra, teamleider afdeling Verificatie
Product: bevragingen
Opmerking: Het CJIB bevrage de kentekenregisters in België, Duitsland en Zwitserland om NAW-gegevens voor administratieve sancties te verkrijgen.

¹⁸ Opleidingen CJIB, module 6: Politiecorrecties en politieonderzoeken, pag. 3-4

¹⁹ Jaarverslag CJIB 1999, pag. 9-10

²⁰ Ibidem

²¹ Ibidem

24.
 Actor: CJIB (Minister van Justitie)
 Handeling: Het, namens de officier van justitie, verzenden van beschikkingen ten behoeve van het innen van opgelegde administratieve sancties voor lichte verkeersovertredingen.
 Periode: 1990 -
 Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300), art. 22, lid 1
 Product: beschikkingen, acceptgiro's
25.
 Actor: CJIB (Minister van Justitie)
 Handeling: Het verwerken van betalingsopdrachten ten behoeve van de inning van opgelegde administratieve sancties voor lichte verkeersovertredingen.
 Periode: 1990 -
 Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300), art. 22, lid 1
 Product: betalingsoverzichten, financiële overzichten
26.
 Actor: CJIB (Minister van Justitie)
 Handeling: Het, namens de officier van justitie, verzenden van aanmaningen inzake niet (volledig) voldane administratieve sancties voor lichte verkeersovertredingen.
 Periode: 1990 -
 Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300), art. 24
 Product: aanmaningen
 Opmerking: Aanmaningen worden verstuurd als de overtreder niet betaalt, niet volledig heeft betaald of te laat heeft betaald. Er wordt twee keer aangemaand: beide keren wordt op grond van de wet het verschuldigde bedrag verhoogd.
27.
 Actor: CJIB (Minister van Justitie)
 Handeling: Het verifiëren van de bij het CJIB bekende adresgegevens in de gemeentelijke basisadministratie, de Kamers van Koophandel en het raadplegen van VIP ten behoeve van het innen van niet (volledig) voldane administratieve sancties voor lichte verkeersovertredingen.
 Periode: 1990 -
 Bron: Jaarverslag 1999, pag. 9; mw. N. Spijkstra, teamleider afdeling Verificatie
 Product: verificatieverzoeken
 Opmerking: Verificatie kan gedurende het gehele traject worden uitgevoerd en vormt als het ware een flexibele schakel in het gehele proces. Deze handeling wordt uitgevoerd met geautomatiseerde hulpmiddelen. Alleen als bepaalde zoek sleutels geen resultaat opleveren, wordt een schriftelijk verzoek aan de gemeenten gedaan. De resultaten van dit verzoek worden in de geautomatiseerde systemen verwerkt.

Verhaal en dwangmiddelen

Als, ondanks de aanmaningen, de administratieve sanctie niet (volledig) is voldaan, wordt het openstaande bedrag verhaald op het bank- of girotegoed van de betrokkene. Is dit niet

mogelijk, dan wordt een gerechtsdeurwaarder ingeschakeld voor het ten uitvoer leggen van het dwangbevel.²²

Is ook na het ten uitvoer leggen van het dwangbevel nog geen (volledige) betaling ontvangen, dan wordt (afhankelijk van de zaakgegevens) besloten tot het toepassen van een of meerdere van de toegestane dwangmiddelen:

- inneming van het rijbewijs;
- buitengebruikstelling van het voertuig;
- het gijzelen van de overtreder.

De dwangmiddelen inneming van het rijbewijs en de buitengebruikstelling van het voertuig kunnen zonder tussenkomst van de kantonrechter door het CJIB worden toegepast. Beide dwangmiddelen kunnen voor een periode van ten hoogste van vier weken worden toegepast. Het zwaardere dwangmiddel van gijzeling moet gevorderd worden bij de kantonrechter. Gijzeling van de betrokkene kan ten hoogste zeven dagen duren.²³

Actor: Openbaar Ministerie
Handeling: Het instellen van een vordering om te worden gemachtigd om dwangmiddelen toe te passen op personen die de administratieve sanctie niet voldoen.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300), art. 28, lid 1
Product: vorderingen
Opmerking: Handelingnummer 277, PIVOT-rapport 124 *Gedeelde Geschillen*.

Het dwangbevel

28.

Actor: Openbaar Ministerie
Handeling: Het uitvaardigen van een dwangbevel voor het verhalen van een, ondanks aanmaningen, niet (volledig) voldane administratieve sanctie voor een lichte verkeersovertreding op de goederen, de inkomsten en het vermogen van degene aan wie de administratieve sanctie is opgelegd.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300), art. 25, lid 1
Product: dwangbevelen

29.

Actor: Openbaar Ministerie
Handeling: Het bepalen van de termijnen waarbinnen betaling van de administratieve sanctie moet geschieden.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300), art. 27, lid 3
Product: beschikkingen
Opmerking: De verjaartermijn is vastgesteld op 5 jaar.

30.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

²² Jaarverslag CJIB 1999, pag. 9

²³ Ibidem

Handeling: Het opdragen aan een gerechtsdeurwaarder om, op basis van een dwangbevel, een niet (volledig) voldane administratieve sanctie voor een lichte verkeersovertreding te innen.
Periode: 1990 -
Bron: mw. A. Leyenaar, teamleider afdeling Verhaal; jaarverslag CJIB 1998, pag. 15
Product: opdrachten

31.

Actor: Gerechtsdeurwaarder
Handeling: Het, op basis van een dwangbevel, ten behoeve van het CJIB, innen van een, ondanks aanmaningen, niet (volledig) voldane administratieve sanctie voor een lichte verkeersovertreding.
Periode: 1990 -
Bron: mw. A. Leyenaar, teamleider afdeling Verhaal; jaarverslag CJIB 1998, pag. 15
Product:

32.

Actor: Gerechtsdeurwaarder
Handeling: Het verhalen van de deurwaarderskosten voor het innen van een niet(volledig) voldane administratieve sanctie voor een lichte verkeersovertreding op de overtreder.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Stb. 1989, 300), art. 25, lid 2
Product: beschikkingen

Het verhaal op bank- of girotegoed

33.

Actor: Openbaar Ministerie
Handeling: Het opdragen aan banken om het verschuldigde bedrag voor een, ondanks aanmaningen, niet (volledig) voldane administratieve sanctie voor een lichte verkeersovertreding af te schrijven van de bank- of girorekening van de overtreder.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Stb. 1989, 300), art. 27, lid 3
Product: beschikkingen

34.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het kennisgeven van verhaal aan de overtreder en aan de bank waar de bank- of girorekening van de overtreder loopt ten behoeve van het innen van een niet (volledig) voldane administratieve sanctie voor een lichte verkeersovertreding.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Stb. 1989, 300), art. 27, lid 2
Product: kennisgevingen van verhaal
Opmerking: De bank is verplicht om bij voldoende saldo het verschuldigde bedrag over te maken aan het CJIB.

Dwangmiddelen

Actor: Openbaar Ministerie
Handeling: Het instellen van een vordering om te worden gemachtigd dwangmiddelen toe te passen op personen die de administratieve sanctie niet voldoen.
Periode: 1989-
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Stb. 1989, 300), art. 28, lid 1
Product: vorderingen
Opmerking: Handelingnummer 277, PIVOT-rapport 124 *Gedeelde Geschillen*.

Actor: Kantonrechter
Handeling: Het beslissen op de vordering ‘toepassing dwangmiddelen;.
Periode: 1989-
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Stb. 1989, 300), art. 28, lid 1
Product: beschikkingen
Opmerking: Handelingnummer 279, PIVOT-rapport 124 *Gedeelde Geschillen*.

Actor: Openbaar Ministerie
Handeling: Het in bezit nemen van het rijbewijs.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300), art. 28a
Product: aantekeningen van ontvangst
Opmerking: Handelingnummer 281, PIVOT-rapport 124 *Gedeelde Geschillen*.
Dit is een dwangmiddel om tot betaling over te gaan. De opgelegde administratieve sanctie wordt hierdoor niet vervangen.

35.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het kennisgeven aan de Rijksdienst voor het Wegverkeer dat een rijbewijs is ingevorderd als dwangmiddel bij het innen van een niet (volledig) voldane administratieve sanctie voor een lichte verkeersovertreding.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Stb. 1989, 300), art. 30, lid 4
Product: processen-verbaal, kennisgevingen

36.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het, namens de officier van justitie, buiten gebruik stellen van het voertuig waarmee de geconstateerde overtreding is begaan of van een soortgelijk voertuig waarover degene aan wie de administratieve sanctie is opgelegd beschikt.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300), art. 28b
Product: beschikkingen
Opmerking: Dit is een dwangmiddel om tot betaling over te gaan. De opgelegde administratieve sanctie wordt hierdoor niet vervangen.

37.

Actor: Openbaar Ministerie
Handeling: Het gijzelen van degene aan wie een administratieve sanctie is opgelegd.
Periode: 1990 -

Grondslag: Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300), art. 28, lid 1
Product: beschikkingen
Opmerking: De gijzeling, oftewel een celstraf, is een dwangmiddel en zodoende geen vervanging van de administratieve sanctie. De gijzeling duurt maximaal één week.

Opsporingsregister

38.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het opnemen in het opsporingsregister van de zaakgegevens inzake de inning van een administratieve sanctie voor een lichte verkeersovertreding als de betrokkene geen bekende woon- of verblijfplaats heeft.
Periode: 1990 -
Bron: Jaarverslag CJIB 1999, pag. 10
Product: zaakgegevens
Opmerking: Dit register wordt bij een staandehouding door de politie of marechaussee standaard gecontroleerd. Zaakgegevens blijven maximaal vijf jaar in het opsporingsregister staan.

Beroepsmogelijkheden

Betrokkenen kunnen tegen opgelegde administratieve sancties of tegen hen gerichte dwangmiddelen in beroep gaan. Deze beroepsmogelijkheden worden beschreven in het institutioneel onderzoek *Gedeelde Geschillen* (PIVOT-rapport 124) in de handelingen 258 tot en met 276. Hier wordt volstaan met een korte beschrijving van de beroepsmogelijkheden.

Op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1989 (Stb. 300) kan een betrokkene administratief beroep tegen een opgelegde administratieve sanctie aantekenen bij het Openbaar Ministerie. Het Openbaar Ministerie houdt een hoorzitting en komt tot een heroverweging van de opgelegde administratieve sanctie voor een lichte verkeersovertreding. Deze heroverweging kan leiden tot het vernietigen, handhaving of het wijzigen van de hoogte van de administratieve sanctie. De betrokkene wordt schriftelijk in kennis gesteld van de beslissing.²⁴

De betrokkene kan beroep instellen tegen de beslissing van het Openbaar Ministerie. Dit beroep dient aangetekend te worden bij het Openbaar Ministerie dat het beroepschrift en de overige op de zaak betrekking hebbende stukken doorstuurt aan (de griffie van) het kantongerecht dat het betreffende beroep zal behandelen. Tegen de uitspraak van de kantonrechter konden de betrokken partijen tot 2000 cassatie instellen bij de Hoge Raad. Vanaf 1 januari 2000 is de mogelijkheid van beroep in cassatie vervangen door de mogelijkheid van hoger beroep bij het gerechtshof te Leeuwarden.²⁵

PARKEERBOETES (FISCON)

Betaling van naheffingsaanslagen

De tenuitvoeringlegging begint bij de overdracht van de zaakgegevens van de geconstateerde parkeerovertredingen door de betreffende opsporingsinstanties van de gemeente. Op basis

²⁴ Zie hiervoor de handelingen 258 tot en met 260 van PIVOT-rapport 124, *Gedeelde geschillen*.

²⁵ Zie hiervoor de handelingen 261 tot en met 276 van PIVOT-rapport 124, *Gedeelde geschillen*.

van deze zowel elektronisch als handmatig aangeleverde gegevens worden geautomatiseerd de “betalingen naheffingsaanslag” aangemaakt en aan de belastingplichtige toegezonden. De belastingplichtige heeft de mogelijkheid een bezwaarschrift in te dienen bij de gemeente, die het CJIB daarvan op de hoogte brengt. Is er geen bezwaarschrift ingediend, dan heeft de betrokkene tot acht weken na de oplegging van de naheffingsaanslag de tijd om het opgelegde sanctiebedrag te betalen.²⁶

In 2001 wordt voor tien gemeenten deze naslagheffing geïnd, te weten: Amstelveen, Boxtel, Den Helder, Etten-Leur, Heerenveen, Kampen, Ridderkerk, Schouwen-Duiveland, Terneuzen en Woerden.

Inning

39.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het, op aangeven van de betreffende gemeenten, verwerken van sepots inzake naslagheffingen die door die gemeenten zijn opgelegd.
Periode: 1994 -
Bron: mw. N. Spijksstra, teamleider afdeling Verificatie
Product: sepots
Opmerking: Sepots dienen ondertekend te worden door daartoe gemachtigde ambtenaren van de gemeente.

40.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verzenden van beschikkingen ten behoeve van het innen van opgelegde boetes voor parkeerboetes (naheffingsaanslagen).
Periode: 1994 -
Grondslag: diverse overeenkomsten tot invordering van fiscale parkeerboetes
Product: beschikkingen, acceptgiro's, naheffingsaanslagen
Opmerking: Tegen de opgelegde parkeerboete kan bezwaar worden aangetekend bij de betreffende gemeenten, die dit bezwaar administratief afhandeld.

41.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het innen en verwerken van betalingsopdrachten van naheffingsaanslagen.
Periode: 1994 -
Grondslag: diverse overeenkomst tot invordering van fiscale parkeerboetes
Product: financiële overzichten

Betrokkenen kunnen bij de gemeente bezwaar aantekenen tegen de opgelegde parkeerboete. Dit bezwaar wordt door de gemeente afgehandeld.

42.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verifiëren van bij het CJIB bekende adresgegevens bij de gemeentelijke basisadministratie, de Kamers van Koophandel en de Rijksdienst voor het Wegverkeer ten behoeve van de inning van naslagheffingen.
Periode: 1994 -
Bron: mw. N. Spijksstra, teamleider afdeling Verificatie
Product: verificatieverzoeken, verificaties
Opmerking: Dit gebeurt bijna volledig geautomatiseerd. Alleen de gemeenten Ridderkerk en Kampen leveren de gegevens op papier aan.

²⁶ Jaarverslag CJIB 1999, pag. 26

Als het sanctiebedrag niet tijdig is betaald, dan vindt van rechtswege een verhoging van tien gulden plaats en krijgt de belastingplichtige een aanmaning. Er wordt in dit geval slechts een keer aangemaand.²⁷

43.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verzenden van aanmaningen aan overtreders inzake niet (volledig) voldane parkeerboetes.
Periode: 1994 -
Grondslag: diverse overeenkomst tot invordering van fiscale parkeerboetes
Product: aanmaningen
Opmerking: Aanmaningen worden verstuurd als de overtreder niet betaalt, niet volledig heeft betaald of te laat heeft betaald.

Dwangbevel

Wanneer de boete ondanks een aanmaning niet (volledig) is betaald, dan vindt verificatie van de adresgegevens van de betrokkene plaats in de gemeentelijke basisadministratie, om vast te stellen of de betrokkene nog op het adres staat ingeschreven dat bij het CJIB bekend is. Kloppen de gegevens, dan wordt een belastingdeurwaarder ingeschakeld voor het tenuitvoerleggen van het dwangbevel.²⁸

44.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het, namens de gemeente, uitvaardigen van een dwangbevel als een overtreder, ondanks een aanmaning, een opgelegde parkeerboete niet (volledig) heeft voldaan.
Periode: 1994 -
Grondslag: diverse overeenkomst tot invordering van fiscale parkeerboetes
Product: dwangbevelen
Opmerking: Op basis van dit dwangbevel kan het verschuldigde bedrag worden verhaald op goederen, inkomsten of vermogen van de overtreder.

45.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het inschakelen van een belastingdeurwaarder om, op basis van een dwangbevel, een niet (volledig) voldane parkeerboete te innen.
Periode: 1994 -
Grondslag: diverse overeenkomst tot invordering van fiscale parkeerboetes
Product: opdrachten

46.

Actor: Belastingdeurwaarder
Handeling: Het, op basis van een dwangbevel, ten behoeve van het CJIB innen van een niet volledig) voldane parkeerboete.
Periode: 1994 -
Bron: mw. N. Spijksstra, teamleider afdeling Verificatie
Product:

47.

Actor: Belastingdeurwaarder

²⁷ Jaarverslag CJIB 1999, pag. 26

²⁸ Ibidem

Handeling: Het verhalen van de belastingdeurwaarderkosten voor het innen van een niet-(volledig) voldane parkeerboete op de overtreder.
Periode: 1994 -
Bron: mw. N. Spijksstra, teamleider afdeling Verificatie
Product: beschikkingen

STRAFRECHTBOETES (STRABIS)

Vorbereiding

48.
Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het openen van een of meer afzonderlijke giro- of bankrekeningen voor het CJIB, die uitsluitend bestemd zijn voor de betaling van bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboeten.
Periode: 1994 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen (Stb. 1994, 412), art.7, lid 1
Product: rekeningoverzichten

49.
Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van voorschriften over het beheer van giro- of bankrekeningen, die uitsluitend bestemd zijn voor de betaling van bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboeten en de in verband daarmee te voeren administratie.
Periode: 1994 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen (Stb. 1994, 412), art. 7, lid 3
Product: voorschriften

50.
Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het beheren van giro- of bankrekeningen, die uitsluitend bestemd zijn voor de betaling van bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboeten.
Periode: 1994 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen (Stb. 1994, 412), art. (Stb. 614), art. 8, lid 2
Product: betalingsoverzichten, financiële overzichten

51.
Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van de eisen waaraan een betalingsbewijs voor bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboeten moet voldoen.
Periode: 1994 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen (Stb. 1994, 412), art. 8, lid 1
Product: vaststellingsbesluiten, formulieren

52.
Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van voorschriften over de verstrekking en het beheer van de betalingsbewijzen, de afrekening en verantwoording van de ontvangen gelden, en de in verband daarmee te voeren administratie.
Periode: 1994 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen (Stb. 1994, 412), art. 8, lid 3
Product: voorschriften

53.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het, in bijzondere gevallen, aanwijzen van de plaats of persoon waar(bij) de bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboete, betaald moet worden.
Periode: 1994 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen (Stb. 1994, 412), art. 3
Product: aanwijzingen
Opmerking: Het betreft hier een aanwijzing buiten de voor de inning van strafrechtboetes bestemde giro- of bankrekening van het CJIB. In deze gevallen wordt aan de degene die betaalt een betalingsbewijs uitgereikt.

54.

Actor: CJIB
Handeling: Het aangeven van de wijze waarop aantekening wordt gehouden van de inning van bij rechterlijke uitspraak opgelegde strafrechtboetes.
Periode: 1994 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen (Stb. 1994, 412), art. 7, lid 2
Product: besluiten

Aanschrijving niet-onherroepelijk boetevonnissen

Het CJIB verzorgt de inning van geldboetes die door de rechter zijn opgelegd. Hierbij worden de geldboetevonnissen door de parketten op elektronische wijze aangeleverd bij het CJIB. Op basis van het soort boetevonnissen (niet-executeerbaar, executeerbaar of onherroepelijk) wordt het boetevonnissen verwerkt. De niet-executeerbare boetevonnissen worden alleen geregistreerd. Zodra van het parket bericht wordt ontvangen dat het vonnis executeerbaar of onherroepelijk is geworden, start de tenuitvoerlegging. De veroordeelden van wie het vonnis executeerbaar of onherroepelijk is, ontvangen van het CJIB een eerste aanschrijving ten behoeve van de betaling van de geldboete.²⁹

55.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verzenden van aanschrijvingen ten behoeve van het innen van een niet-onherroepelijk boetevonnissen.
Periode: 1994 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: aanschrijvingen, acceptgiro's

56.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verwerken van betalingsopdrachten van niet-onherroepelijke boetevonnissen.
Periode: 1994 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: betalingsoverzichten, financiële overzichten

Aanschrijving onherroepelijk boetevonnissen

Als de eerste aanschrijving van een executeerbaar vonnis niet leidt tot betaling, dan wordt het vonnis naar de politieregio verzonden waar de veroordeelde woonachtig is om dit vonnis te betekenen en de geldboete zo mogelijk te innen. In geval van betekening van het vonnis

²⁹ Jaarverslag CJIB 1999, pag. 17

wordt op basis van deze betekening het vonnis onherroepelijk en ontvangt de veroordeelde opnieuw een eerste aanschrijving, nu van een onherroepelijk boetevonnissen.³⁰

57.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verzenden van een aanschrijving ten behoeve van het innen van een onherroepelijk boetevonnissen.
Periode: 1994 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: aanschrijvingen, acceptgiro's

58.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verwerken van betalingsopdrachten van onherroepelijke boetevonnissen.
Periode: 1994 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: financiële overzichten

Eerste en tweede aanmaning

Als de eerste aanschrijving van een onherroepelijk vonnis niet leidt tot een betaling, dan wordt een eerste aanmaning verzonden aan de veroordeelde en wordt het boetebedrag verhoogd met vijftwintig gulden. Is de boete daarna nog niet voldaan, dan wordt het boetebedrag verhoogd met twintig procent over het openstaande boetebedrag.³¹

59.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verifiëren van bij het CJIB bekende adresgegevens bij de gemeentelijke basisadministratie, de Kamers van Koophandel en het raadplegen van VIP ten behoeve van de inning van een opgelegde strafrechtboetes.
Periode: 1994 -
Bron: mw. N. Spijkstra, teamleider afdeling Verificatie
Product: verificatieverzoeken, verificaties

60.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het aanmanen van personen inzake niet (volledig) voldane onherroepelijke strafrechtboetes.
Periode: 1994 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: aanmaningen
Opmerking: Aanmaningen worden verstuurd als de overtreder niet betaalt, niet volledig heeft betaald (tenzij er in termijnen betaald mag worden) of te laat heeft betaald. Er wordt twee keer aangemaand; beide keren wordt op grond van de wet het verschuldigde bedrag verhoogd.

Dwangbevelen

Wanneer de geldboete ondanks aanmaningen niet (volledig) is betaald, kan de officier van justitie een dwangbevel uitvaardigen dat door een gerechtsdeurwaarder ten uitvoer wordt gelegd.³²

³⁰ Jaarverslag CJIB 1999, pag. 17

³¹ Ibidem

³² Jaarverslag CJIB 1999, pag. 17

61.
Actor: Openbaar Ministerie
Handeling: Het uitvaardigen van een dwangbevel als een overtreder, ondanks aanmaning, een opgelegde niet-onherroepelijk boetevonnissen niet (volledig) heeft voldaan.
Periode: 1994 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: dwangbevelen
Opmerking: Op basis van dit dwangbevel kan het beschuldigde bedrag worden verhaald op goederen, inkomsten of vermogen van de overtreder.

62.
Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het opdragen aan een gerechtsdeurwaarder om, op basis van een dwangbevel, een niet (volledig) voldane niet-onherroepelijk boetevonnissen te innen ten behoeve van het CJIB.
Periode: 1994 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: opdrachten

63.
Actor: Gerechtsdeurwaarder
Handeling: Het, op basis van een dwangbevel, ten behoeve van het CJIB innen van een niet (volledig) voldane niet-onherroepelijk boetevonnissen.
Periode: 1994 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product:

64.
Actor: Gerechtsdeurwaarder
Handeling: Het verhalen van de deurwaarderkosten voor het innen van een niet (volledig) voldane boete voor een niet-onherroepelijk boetevonnissen op de overtreder.
Periode: 1994 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: beschikkingen

Arrestatiebevelen

Slaagt ook de gerechtsdeurwaarder er niet in om de geldboete te innen, dan wordt een arrestatiebevel uitgevaardigd bij de politie. Pas als de politie er niet in slaagt de geldboete alsnog te innen, wordt overgegaan tot het laatste middel: het tenuitvoerleggen van de vervangende hechtenis.³³

Beroepsmogelijkheden

Betrokken in strafzaken kunnen hoger beroep aantekenen bij de arrondissementsrechtbank tegen uitspraken van de kantonrechter. Tegen de uitspraak van de arrondissementsrechtbank kan eventueel hoger beroep worden ingesteld bij het gerechtshof.³⁴

³³ Dit valt onder het bereik van handelingen 166, 181 en 189 uit rapport 124, *Gedeelde geschillen* en wordt hier niet beschreven.

³⁴ Zie hiervoor de handelingen 182 tot en met 188 en 190 tot en met 197 uit rapport 124, *Gedeelde geschillen*.

ONTNEMINGSMAATREGELN (PLUKZE)

Ontnemingsmaatregelen worden door de rechter opgelegd om het voordeel (illegaal vermogen) dat een veroordeelde heeft verkregen door het plegen van een strafbaar feit ongedaan te maken. Naast een geldboete (strafrechtboete) kan beslag op dit vermogen worden gelegd. De rechter legt een onherroepelijk vonnis op, hetgeen betekent dat er geen beroep tegen de uitspraak mogelijk is.

Het CJIB is sinds september 1995 belast met de inning van de opgelegde geldboete (de ontnemingsmaatregel) als ondersteuning van het Openbaar Ministerie. Het Openbaar Ministerie kan deze straf vorderen op basis van artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht.³⁵ In ontnemingszaken verzendt het CJIB eerst een aanschrijving naar de veroordeelde met het verzoek het openstaande bedrag te voldoen. Wanneer conservatoir beslag is gelegd, wordt eerst geprobeerd de vordering te voldoen uit de opbrengst van dit beslag. Gaat de veroordeelde hier niet mee akkoord, dan wordt een gerechtsdeurwaarder ingeschakeld en volgt een gedwongen uitwinning.³⁶

Als geen (volledige) betaling van de ontnemingsmaatregel volgt, dan wordt voor een vervolgtraject een dwangbevel uitgevaardigd en een gerechtsdeurwaarder ingeschakeld. Is verhaal niet mogelijk, dan kan vervangende hechtenis volgen. Vervangende hechtenis wordt echter alleen toegepast indien aannemelijk is dat de veroordeelde wel kan, maar niet wil betalen. Hebben deze maatregelen geen resultaat, dan wordt de zaak aangehouden en wordt periodiek opnieuw verhaalsonderzoek gedaan.³⁷

Vorbereiding

65.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het openen van een of meer afzonderlijke giro- of bankrekeningen van het CJIB voor de inning van gelden die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bij rechterlijke uitspraak opgelegde ontnemingsmaatregelen.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 9, lid 1
Product: rekeningoverzichten

66.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van voorschriften over het beheer van de giro- of bankrekeningen van het CJIB, die bestemd zijn voor de inning van gelden die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bij rechterlijke uitspraak opgelegde ontnemingsmaatregelen.
Periode: 1994 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 9, lid 3
Product: algemene maatregelen van bestuur

67.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

³⁵ Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 2

³⁶ Jaarverslag CJIB 1999, pag. 23

³⁷ Ibidem

Handeling: Het beheren van giro- of bankrekeningen van het CJIB voor de inning van gelden die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bij rechterlijke uitspraak opgelegde ontnemingsmaatregelen.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 9 lid 2
Product: financiële overzichten

68.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van voorschriften over de verstrekking en het beheer van de betalingsbewijzen, de afrekening en verantwoording van de ontvangen gelden, en de in verband daarmee te voeren administratie.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 10, lid 3
Product: voorschriften

69.

Actor: Openbaar Ministerie, Minister van Justitie
Handeling: Het geven van aanwijzingen aan het CJIB inzake de inning van een opgelegde geldboete voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 4
Product: aanwijzingen
Opmerking: Zie voor het Openbaar Ministerie ook handelingen 181, 189 en 198 uit het rapport *Gedeelde geschillen* (PIVOT-rapport 124).

Inning van ontnemingsmaatregelen

Het Openbaar Ministerie stelt de datum vast waarop een opgelegde geldboete voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit uiterlijk betaald moet zijn. Het Openbaar Ministerie kan op verzoek van de veroordeelde uitstel van betaling verlenen of een betalingsregeling overeenkomen met de veroordeelde.³⁸

70.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verifiëren van de bij het CJIB bekende woon- of verblijfgegevens van de persoon die tot het betalen van een ontnemingsmaatregel is veroordeeld.
Periode: 1995 -
Grondslag: Jaarverslag CJIB 1999, pag. 23; Wetboek van Strafvordering, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e
Product: verificatieverzoeken
Opmerking: Dit gebeurt niet via raadpleging van het GBA, maar in schriftelijke correspondentie met betrokken gemeenten.

71.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het aanschrijven van personen die door de rechter veroordeeld zijn tot

³⁸ Dit valt onder het bereik van handelingen 166, 181, 189 en 198 uit rapport 124, *Gedeelde geschillen*.

betaling van een geldboete voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit.
Periode: 1995 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e
Product: aanschrijvingen, acceptgiro's

72.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het vaststellen van de wijze waarop bij betalingsopdrachten melding moet worden gemaakt van de zaak waarop de betaling betrekking heeft.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 6
Product: vaststellingsbesluiten

73.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het innen en verwerken van betalingsopdrachten in het kader van opgelegde geldboetes (ontnemingsmaatregelen) voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit.
Periode: 1995 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e; Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 5
Product: financiële overzichten
Opmerking: Onder het bereik van deze handeling valt ook het terugstorten op de rekening van de veroordeelde van het overgemaakte bedrag als het betalingsbewijs niet voldoet aan de door het CJIB aangegeven wijze van melding van de zaak waar de betaling betrekking op heeft.

74.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het, in bijzondere gevallen, aanwijzen van de plaats of persoon waar(bij) de opgelegde geldboete (ontnemingsmaatregel) voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit, betaald moet worden.
Periode: 1997 -
Grondslag: Wetboek van Strafrecht, art. 36e; Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 5
Product: aanwijzingen
Opmerking: Het betreft hier een aanwijzing buiten de voor de inning van ontnemingsmaatregelen bestemde giro- of bankrekening van het CJIB. In deze gevallen wordt aan de degene die betaalt een betalingsbewijs uitgereikt.

75.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van het formulier van het betalingsbewijs dat wordt uitgereikt bij inning voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 10 lid 1
Product: vaststellingsbesluiten, formulieren

76.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het aangeven van de wijze waarop aantekening wordt gehouden van de inning voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 7 lid 2
Product: besluiten

77.

Actor: Gerechtsdeurwaarder
Handeling: Het uitvoeren van conservatoir beslag als een veroordeelde de oplegde geldboete (ontnemingsmaatregel) voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit niet (volledig) heeft voldaan.
Periode: 1995 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 573, lid 1, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e; Jaarverslag 1999, pag. 23
Product:
Opmerking: Wanneer conservatoir beslag is gelegd, wordt geprobeerd om de vordering te voldoen uit de opbrengst van dit beslag. Gaat de veroordeelde hier niet mee akkoord, dan wordt een gerechtsdeurwaarder ingeschakeld en volgt gedwongen uitwinning.

Verhaalsonderzoek en dwangbevel

Wanneer het geldbedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel ondanks de aanschrijving niet (volledig) is voldaan, kan de officier van justitie een dwangbevel uitvaardigen. Op grond van een dwangbevel kan het verschuldigde bedrag worden verhaald op goederen, inkomsten of vermogen van de veroordeelde. Het CJIB schakelt hiervoor een gerechtsdeurwaarder in. Alle hiermee gepaard gaande kosten worden verhaald op de overtreder. Voordat het dwangbevel wordt toegepast, vindt een verhaalsonderzoek plaats en worden de bij het CJIB bekende woon- of verblijfplaats van de veroordeelde geverifieerd bij de gemeente.

78.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verrichten van verhaalsonderzoek naar de mogelijkheden om de ontnemingsmaatregel te verhalen op de veroordeelde.
Periode: 1995 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 573 lid 1, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e; Jaarverslag 1999, pag. 23
Product: rapporten, verslagen
Opmerking: Hieronder valt ook het verrichten van periodiek verhaalsonderzoek als de zaak is aangehouden omdat alle wettelijke maatregelen niet hebben geleid tot inning van de ontnemingsmaatregel.

79.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het kennisgeven aan de officier van Justitie dat een veroordeelde een opgelegde geldboete (ontnemingsmaatregel) voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit niet (volledig) heeft voldaan.
Periode: 1995 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e

Product: kennisgevingen
Opmerking: Het Openbaar Ministerie vaardigt vervolgens een dwangbevel uit.

80.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verstrekken van een opdracht aan een gerechtsdeurwaarder om, op basis van een dwangbevel, het verschuldigde bedrag worden te verhalen op goederen, inkomsten of vermogen van de veroordeelde.
Periode: 1995 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 575, lid 2, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e
Product: opdrachtbrieven

81.

Actor: Gerechtsdeurwaarder
Handeling: Het, op basis van een dwangbevel, innen van het verschuldigde bedrag in het kader van een ontnemingsmaatregel van wederrechtelijk verkregen voordeel.
Periode: 1995 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 575, lid 2, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e
Product:

82.

Actor: Gerechtsdeurwaarder
Handeling: Het verhalen van deurwaarderskosten op de veroordeelde in het kader van een ontnemingsmaatregel.
Periode: 1995 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e
Product:

Als een veroordeelde een schadevergoeding in het kader van een ontnemingsmaatregel, ondanks aanmaningen, niet (volledig) heeft voldaan, zal het Openbaar Ministerie een arrestatiebevel uitvaardigen.

83.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het opnemen in het opsporingsregister van de zaakgegevens over een, ondanks aanmaning, niet-voldane ontnemingsmaatregel.
Periode: 1995 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 577b, lid 1; Wetboek van Strafrecht, art. 36e; Jaarverslag 1999, pag. 23
Product: zaakgegevens

Het arrestatiebevel geeft de politie de opdracht om de veroordeelde te arresteren. Op het moment van arrestatie heeft de veroordeelde de mogelijkheid om de schadevergoeding alsnog te betalen. Doet de veroordeelde dat niet, dan moet hij vervangende hechtenis ondergaan. In het vonnis en het arrestatiebevel staat vermeld voor welke periode de veroordeelde de vervangende hechtenis moet ondergaan. De hechtenis is overigens geen vervanging van de schadevergoeding; deze moet nog steeds betaald worden.

Het traject van arrestatie door de politie tot detentie van de veroordeelde door de Dienst Justitiële Inrichtingen valt buiten het bereik van dit rapport. In dit rapport zijn dan ook geen handelingen over dit traject opgenomen.

Beroepsmogelijkheden

Een veroordeelde kan een bezwaarschrift indienen tegen een dwangbevel dat door het Openbaar Ministerie is afgegeven in het kader van een opgelegde ontnemingsmaatregel. Het verzet dient aangetekend te worden bij de rechter die de ontnemingsmaatregel heeft opgelegd. Het verzet kan alleen tegen het bezwaarschrift worden aangetekend. Verzet tegen de ontnemingsmaatregel is niet mogelijk; dit is een onherroepelijk vonnis.

SCHADEVERGOEDINGSMAATREGELEN (TERWEE)

De 'Wet Terwee' biedt slachtoffers van een misdrijf de mogelijkheid schade te verhalen op de dader. Schadevergoedingsmaatregelen die door de rechter zijn opgelegd, worden geïnd door het CJIB. Het CJIB ontvangt de gegevens van de parketten, verzendt de aanschrijvingen en eventueel de eerste en tweede aanmaningen en stuurt de deurwaarders aan. Het geïnde geld wordt op de rekening van het slachtoffer gestort. Het CJIB heeft geen rechtstreeks contact met de slachtoffers, wél met de slachtoffermedewerkers van de parketten.

Het CJIB verricht de inning van schadevergoedingsmaatregelen als ondersteuning van het openbaar ministerie, dat formeel belast is met de administratieve afhandeling van de schadevergoedingsmaatregelen.³⁹

Vorbereiding

84.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het openen van een of meer afzonderlijke giro- of bankrekeningen van het CJIB voor de inning van gelden die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bij rechterlijke uitspraak opgelegde schadevergoedingsmaatregel.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 9, lid 1
Product: rekeningoverzichten

85.

Actor: Minister van Justitie
Handeling: Het vaststellen van voorschriften over het beheer van de giro- of bankrekeningen van het CJIB, die bestemd zijn voor de inning van gelden die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bij rechterlijke uitspraak opgelegde schadevergoedingsmaatregel.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 9, lid 3
Product: algemene maatregelen van bestuur

86.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het beheren van giro- of bankrekeningen van het CJIB voor de inning van gelden die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bij rechterlijke uitspraak opgelegde schadevergoedingsmaatregel.
Periode: 1997 -
Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 9, lid 2

³⁹ Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 3

Product: financiële overzichten

87.

Actor: Minister van Justitie

Handeling: Het vaststellen van voorschriften over de verstrekking en het beheer van de betalingsbewijzen, de afrekening en verantwoording van de ontvangen gelden, en de in verband daarmee te voeren administratie.

Periode: 1997 -

Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 10, lid 3

Product: voorschriften

88.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

Handeling: Het sluiten van overeenkomsten met derden ten behoeve van de uitvoering van de inning van opgelegde schadevergoedingsmaatregelen.

Periode: 1996 -

Grondslag:

Product: overeenkomsten

Opmerking: Hieronder valt bijvoorbeeld de overeenkomst met het Schadefonds Geweldsmisdrijven over uitwisseling van relevante gegevens.

89.

Actor: Minister van Justitie, Openbaar Ministerie

Handeling: Het geven van aanwijzingen aan het CJIB inzake de inning van opgelegde schadevergoedingsmaatregelen aan de staat ten gunste van een of meer slachtoffers van een misdrijf.

Periode: 1997 -

Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 4

Product: aanwijzingen

Opmerking: Zie voor het Openbaar Ministerie ook handelingen 181, 189 en 198 uit rapport 124, *Gedeelde geschillen*.

Contact met de Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven

90.

Actor: CJIB (Minister van Justitie), Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven

Handeling: Het, wederzijds, verstrekken van informatie in zaken aangaande beslissingen tot uitkering in schadevergoedingsmaatregelen.

Periode: 1999 -

Grondslag: Convenant informatie-uitwisseling en verrekening tussen schadefonds en CJIB (1999)

Product: zaakgegevens

Opmerking: Het betreft hier uitwisseling van informatie over personalia van slachtoffer/benadeelde en dader, bedragen van materiële en immateriële uitkering, parketnummer, zaaknummer CJIB (W-nummer), het door de rechter opgelegde bedrag, het door het CJIB geïnde en doorbetaalde bedrag. Deze informatie wordt elektronisch uitgewisseld (aanvankelijk per diskette). De Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven besluit, op basis van via het CJIB verkregen informatie, of er verrekening van de schadevergoedingsmaatregel dient plaats te vinden.

91.

Actor: CJIB (Minister van Justitie), Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven

Handeling: Het maken van nadere afspraken over de procedure rond wederzijdse informatieverstrekking.
Periode: 1999 -
Grondslag: Convenant informatie-uitwisseling en verrekening tussen schadefonds en CJIB (1999)
Product: convenanten
Opmerking: Deze afspraken worden geacht deel uit te maken van het gesloten convenant.

92.

Actor: CJIB (Minister van Justitie), Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven
Handeling: Het jaarlijks evalueren van de onderlinge informatie-uitwisseling inzake uitkeringen in schadevergoedingsmaatregelen.
Periode: 1999 -
Grondslag: Convenant informatie-uitwisseling en verrekening tussen schadefonds en CJIB (1999)
Product: evaluatierapporten

Inning van schadevergoedingen (inningsfase)

93.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het aanschrijven van veroordeelden die een schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meer slachtoffers van het gepleegde misdrijf moeten betalen.
Periode: 1996 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: aanschrijvingen
Opmerking: De veroordeelde krijgt dertig dagen de tijd om deze eerste aanschrijving te betalen.

94.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het aanmanen van veroordeelden die een schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meer slachtoffers van het gepleegde misdrijf niet (volledig) hebben betaald.
Periode: 1996 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: aanmaningen
Opmerking: Bij de eerste aanmaning volgt een wettelijke verhoging van 25 gulden. Blijft ook na deze aanmaning betaling uit dan stuurt het CJIB een tweede aanmaning met een wettelijke verhoging van 20% van het nog openstaande bedrag. Ook bij de tweede en derde aanschrijving krijgt de veroordeelde dertig dagen de tijd om te betalen.

95.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het treffen van een betalingsregeling met personen die tot het betalen van een schadevergoedingsmaatregel zijn veroordeeld.
Periode: 1996 -
Bron: dhr. J. Adema, teamleider afdeling Maatregelen
Product: betalingsregelingen
Opmerking: Een betalingsregeling kan een verzoek tot uitstel van betaling zijn of tot betaling in maandelijkse termijnen. Wanneer een termijnbetaling wordt toegestaan, maakt het CJIB elk ontvangen termijnbedrag direct over op de rekening van het slachtoffer.

96.
 Actor: CJIB (Minister van Justitie)
 Handeling: Het vaststellen van de wijze waarop bij betalingsopdrachten voor schadevergoedingen melding gemaakt moet worden van de zaak waarop de betaling betrekking heeft.
 Periode: 1997 -
 Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 6
 Product:
97.
 Actor: CJIB (Minister van Justitie)
 Handeling: Het innen en verwerken van betalingsopdrachten in het kader van schadevergoedingen aan de staat ten gunste van een of meerdere slachtoffers van een gepleegd misdrijf.
 Periode: 1996 -
 Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
 Product: financiële overzichten
 Opmerking: Hieronder valt ook het terugstorten van betalingen die niet voldoen aan de wijze waarop melding gemaakt moet worden van de zaak waarop de betaling betrekking heeft.
98.
 Actor: CJIB (Minister van Justitie)
 Handeling: Het, in bijzondere gevallen, aanwijzen van een plaats of een persoon waar(bij) de betaling van de schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meerdere slachtoffers van een gepleegd misdrijf, kan plaatsvinden.
 Periode: 1997 -
 Grondslag: Besluit ten uitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 5
 Product: aanwijzingen
99.
 Actor: Minister van Justitie
 Handeling: Het vaststellen van het formulier van het betalingsbewijs dat wordt uitgereikt bij inning van opgelegde schadevergoedingsmaatregelen aan de staat ten gunste van een of meerdere slachtoffers van een gepleegd misdrijf.
 Periode: 1997 -
 Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 10, lid 1
 Product: vaststellingsbesluiten, formulieren
100.
 Actor: CJIB (Minister van Justitie)
 Handeling: Het aangeven van de wijze waarop aantekening wordt gehouden van de inning op een door het CJIB aangewezen plaats of persoon in bijzondere gevallen van opgelegde schadevergoedingsmaatregelen aan de staat ten gunste van een of meerdere slachtoffers van een gepleegd misdrijf.
 Periode: 1997 -
 Grondslag: Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116), art. 7, lid 2
 Product: besluiten
- 101.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het onverwijld overmaken van geïnde schadevergoedingen ten gunste van een of meer slachtoffers van een gepleegd misdrijf.
Periode: 1996 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: financiële overzichten

102.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het overmaken aan de schatkist van gelden verkregen uit de wettelijke verhoging naar aanleiding van aanmaningen inzake de inning van schadevergoedingsmaatregelen aan de Staat.
Periode: 1996 -
Bron: dhr. J. Adema, teamleider afdeling Maatregelen
Product: financiële overzichten

103.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het informeren van het Schadefonds Geweldsmisdrijven en het parket van de verrekening van schadevergoedingsmaatregelen.
Periode: 1999 -
Grondslag: Convenant informatie-uitwisseling en verrekening tussen schadefonds en CJIB (1999)
Product: brieven

Dwangbevelen (incassofase)

Het Openbaar Ministerie vaardigt een dwangbevel uit als een veroordeelde een schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meer slachtoffers van een gepleegd misdrijf, ondanks aanmaning, niet (volledig) heeft voldaan. De afhandeling hiervan wordt door het CJIB verzorgd.

104.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het opdragen aan een gerechtsdeurwaarder om, op basis van een dwangbevel, een niet (volledig) voldane schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meer slachtoffers van een gepleegd misdrijf, te innen.
Periode: 1996 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product: opdrachtbrieven
Opmerking: Het CJIB doet door heel Nederland zaken met contractdeurwaarders. Met deze kantoren zijn contractueel afspraken gemaakt over de wijze van executie van schadevergoedingsmaatregelen. Verder is er afgesproken dat elke drie maanden tussenbericht over de voortgang van de zaak worden verstuurd.

105.

Actor: Gerechtsdeurwaarder
Handeling: Het, op grond van een dwangbevel, innen van niet (volledig) voldane schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meer slachtoffers van een gepleegd misdrijf.
Periode: 1996 -
Grondslag: Wetboek van Strafvordering, art. 572; Wetboek van Strafrecht, art. 36f
Product:

Opmerking: Heeft de gerechtsdeurwaarder geconstateerd dat verhaal op goederen of inkomsten niet mogelijk is, dan stuurt hij het dwangbevel terug naar het CJIB, voorzien van bewijsstukken waaruit dit blijkt.

106.

Actor: Gerechtsdeurwaarder

Handeling: Het verhalen van deurwaarderskosten voor het innen van een niet-(volledig) voldane schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meer slachtoffers van een gepleegd misdrijf op de dader van het misdrijf.

Periode: 1996 -

Grondslag:

Product:

Opmerking: Zodra de gerechtsdeurwaarder bedragen van de veroordeelde ontvangt, mag hij op grond van art. 6:44 BW eerst de gemaakte kosten dekken. Zodra het geïncasseerde bedrag zijn kosten overstijgt, dient hij dit bedrag tussentijds aan het CJIB over te dragen. Het CJIB maakt het bedrag vervolgens over op de rekening van het slachtoffer.

Het Openbaar Ministerie vaardigt een arrestatiebevel uit indien een veroordeelde een schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meer slachtoffers van een misdrijf, ondanks aanmaning, niet (volledig) heeft voldaan. Het arrestatiebevel geeft de politie de opdracht om de veroordeelde te arresteren. Op het moment van arrestatie heeft de veroordeelde de mogelijkheid om de schadevergoeding alsnog te betalen. Doet de veroordeelde dat niet, dan moet hij vervangende hechtenis ondergaan. In het vonnis en het arrestatiebevel staat vermeld voor welke periode de veroordeelde de vervangende hechtenis moet ondergaan. De hechtenis is overigens geen vervanging van de schadevergoeding; deze moet nog steeds betaald worden.

Als de veroordeelde voor het CJIB onvindbaar is (hij verblijft niet op het adres waar hij volgens de gemeentelijke basisadministratie staat ingeschreven, oftewel bij het CJIB is geen woon- of verblijfplaats bekend), worden zijn personalia opgenomen in het OPS. Alle opsporingsdiensten in Nederland worden verzocht de veroordeelde op te sporen en aan te houden.

Het traject van arrestatie door de politie tot detentie van de veroordeelde door Dienst Justitiële Inrichtingen valt buiten het bereik van dit rapport.

Beroepsmogelijkheden

Betrokkenen kunnen bezwaarschriften indienen dwangbevelen inzake een niet-(volledig) voldane schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meer slachtoffers van een gepleegd misdrijf. Het bezwaarschrift moet ingediend worden bij de rechter die de betreffende schadevergoeding heeft toegekend.⁴⁰

LANDELIJK COÖRDINATIEPUNT ARRESTATIEBEVELEN (LCA)

Om te zorgen voor een goede afstemming tussen de beschikbare celruimte in Nederland en de insluiting van personen die nog een straf moeten uitzitten, is de coördinatie van arrestatiebevelen eind 1996 bij het CJIB ondergebracht. Het LCA ontvangt de gegevens van personen in Nederland die een gevangenisstraf moeten ondergaan. Tegelijkertijd ontvangt het overzichten van het Ministerie van Justitie van alle cellen die vrij zijn of vrij komen. Op

⁴⁰ Zie hiervoor het rapport 124 *Gedeelde geschillen*.

basis hiervan worden de arrestaties gepland en worden de arrestatiebevelen naar de betreffende politiekorpsen gestuurd.

In 1998 is de routing van vrijheidsstrafvonnissen gewijzigd. Tot 1 juli 1998 stuurden de parketten de vrijheidsstrafvonnissen naar het Bureau Bijzondere Diensten (BBD) naar de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). De veroordeelden kregen vervolgens van het BBD een oproep om zich te melden om detentie te ondergaan. Veroordeelden die geen gehoor gaven aan de oproep van het BBD werden overgedragen aan het CJIB voor arrestatie. Sinds 1 juli 1998 leveren de parketten de vrijheidsstrafvonnissen elektronisch aan bij het CJIB.⁴¹

107.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het aanmelden van aangeleverde zaken bij de Verwijsindex Personen Strafrechthandhaving (VIP) in de strafrechtketen.
Periode: 1996 -
Bron: dhr. A. Drost, teamleider afdeling LCA; jaarverslag CJIB 1998, pag. 23
Product: zaakregistraties
Opmerking: Deze handeling wordt volledig geautomatiseerd verricht.

108.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het controleren van adresgegevens bij de gemeentelijke basisadministratie van veroordeelden in het kader van strafrechtvonnissen.
Periode: 1996 -
Bron: Jaarverslag CJIB 1998, pag. 23
Product: verslagen

109.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het, via de Verwijsindex Personen Strafrechthandhaving (VIP), controleren of veroordeelden in het kader van strafrechtvonnissen al niet gedetineerd zijn.
Periode: 1996 -
Bron: dhr. A. Drost, teamleider afdeling LCA; jaarverslag CJIB 1998, pag. 23
Product: verslagen

110.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het ter signalering opnemen van het vonnis in het opsporingsregister als uit adresverificatie blijkt dat de veroordeelde niet over een bekend adres beschikt.
Periode: 1996 -
Bron: dhr. A. Drost, teamleider afdeling LCA, jaarverslag CJIB 1998, pag. 23
Product: zaakgegevens

111.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het beoordelen of veroordeelden in het kader van strafrechtvonnissen in aanmerking komen voor een oproepprocedure.
Periode: 1996 -
Bron: Jaarverslag CJIB 1998, pag. 23
Product: beoordelingen

⁴¹ Jaarverslag CJIB 1998, pag. 23

Opmerking: Als een veroordeelde in aanmerking komt voor een oproepprocedure dan wordt het vonnis doorgezonden aan het BBD.

112.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

Handeling: Het, indien veroordeelden niet in aanmerking komen voor een oproepprocedure, uitvaardigen van arrestatiebevelen voor de betreffende veroordeelden.

Periode: 1996 -

Bron: dhr. A. Drost, teamleider afdeling LCA; jaarverslag CJIB 1998, pag. 23

Product: arrestatiebevelen

Opmerking: Deze handeling wordt volledig automatisch verricht.

113.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

Handeling: Het verwerken van arrestatiemeldingen van de politie ten behoeve van de coördinatie van arrestaties.

Periode: 1996 -

Bron: Jaarverslag CJIB 1998, pag. 23

Product: zaakregistraties

114.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

Handeling: Het, naar aanleiding van arrestatiemeldingen, verzoeken van het Bureau Bijzondere Diensten om een cel toe te wijzen voor de arrestant.

Periode: 1996 -

Bron: Jaarverslag CJIB 1998, pag. 23

Product: verzoeken

115.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

Handeling: Het uitgeven van transportopdrachten aan de Dienst Vervoer en Ondersteuning of de regiopolitie om de arrestant te vervoeren van het politiebureau naar de penitentiaire inrichting.

Periode: 1996 -

Bron: Jaarverslag CJIB 1998, pag. 23

Product: transportopdrachten

Opmerking: Als de penitentiaire inrichting zich in hetzelfde arrondissement bevindt als waar de arrestant is aangehouden dan verzorgt de regiopolitie het transport. In de overige gevallen verzorgt de Dienst Vervoer en Ondersteuning het transport.

116.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

Handeling: Het periodiek controleren of personen nog terecht geregistreerd zijn in het opsporingsregister.

Periode: 1998 -

Bron: Jaarverslag CJIB 1998, pag. 24

Product: rapporten

117.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

Handeling: Het voeren van overleg met Dienst Justitiële Inrichtingen en de penitentiaire inrichtingen over de praktische uitvoering van arrestatiebevelen.

Periode: 1998 -

Bron: Jaarverslag CJIB 1998, pag. 23
Product: agenda's, verslagen

BELGISCHE BOETES

Boetes die door de Belgische rechter zijn opgelegd aan Nederlandse ingezetenen worden sinds 1 april 1998 geïnd door het CJIB. Voordien werd dit gedaan door het ressortpakket in Den Bosch. Het CJIB zendt (indien directe inning door de Belgische autoriteiten niet slaagt) in deze zaken een acceptgiro aan betrokkenen, waarna de geïnde bedragen worden overgedragen aan de Belgische autoriteiten.

118.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verwerken van aangemelde zaken door de Belgische bevoegde autoriteiten inzake in België geconstateerde overtredingen door Nederlanders.
Periode: 1998 -
Grondslag: Akkoord van 10 juli 1964 van de Belgisch-Nederlandse-Luxemburgse commissie voor de éénmaking van het recht inzake het bevorderen van vrijwillige betaling van boeten en gerechtskosten uitgesproken door strafrechters.
Product: zaakoverzichten
Opmerking: Ook het teruggeven van de zaak aan de Belgische autoriteiten indien inning niet mogelijk is, valt onder het bereik van deze handeling.

119.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het verifiëren van NAW-gegevens van aangemelde zaken in de gemeentelijke basisadministratie of het register van de Kamers van Koophandel.
Periode: 1998 -
Grondslag: Akkoord van 10 juli 1964 van de Belgisch-Nederlandse-Luxemburgse commissie voor de éénmaking van het recht inzake het bevorderen van vrijwillige betaling van boeten en gerechtskosten uitgesproken door strafrechters.
Product: verificatierapporten

120.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het ten behoeve van de inning van in België geconstateerde overtredingen verzenden van beschikkingen.
Periode: 1998 -
Grondslag: Akkoord van 10 juli 1964 van de Belgisch-Nederlandse-Luxemburgse commissie voor de éénmaking van het recht inzake het bevorderen van vrijwillige betaling van boeten en gerechtskosten uitgesproken door strafrechters.
Product: beschikkingen, acceptgiro's

121.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het treffen (en controleren van naleving) van betalingsregelingen ten behoeve van de inning van in België geconstateerde overtredingen.
Periode: 1998 -
Bron: Opleidingsmodule CJIB "Belgische Boetes"; Akkoord van 10 juli 1964 van de Belgisch-Nederlandse-Luxemburgse commissie voor de éénmaking van

Product: het recht inzake het bevorderen van vrijwillige betaling van boeten en gerechtskosten uitgesproken door strafrechters.
betalingsregelingen

122.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

Handeling: Het innen en verwerken van betalingsopdrachten inzake de inning van in België geconstateerde overtredingen en het overboeken van geïnde boetes naar de rekening van de bevoegde Belgische autoriteiten.

Periode: 1998 -

Grondslag: Akkoord van 10 juli 1964 van de Belgisch-Nederlandse-Luxemburgse commissie voor de éénmaking van het recht inzake het bevorderen van vrijwillige betaling van boeten en gerechtskosten uitgesproken door strafrechters.

Product: financiële overzichten, rekeningafschriften

Opmerking: De geïnde boetes worden overgeboekt naar het Ministerie van Financiën te Brussel.

INNEN VAN OM-TRANSACTIES (TRIAS)

Een transactie is een financiële schikking die wordt aangeboden door een opsporingsinstantie of het Openbaar Ministerie. Het doel is strafvervolgning te voorkomen.⁴²

Transactievoorstellen werden tot voor kort door drie organisaties aangeboden: door de politie, het Openbaar Ministerie en in enkele gevallen door het CJIB. Onderling werden de relevante gegevens uitgewisseld. Bepaalde strafbare feiten werden meteen door de politie naar het OM doorgestuurd (de OM-transacties). Andere werden door de politie aangeboden (de politietransacties), maar doorgestuurd naar het OM als betaling uitbleef. Hierdoor ontstond veel administratief werk voor alle betrokken partijen.

In de jaren '90 van de twintigste eeuw werd de bestaande werkwijze steeds meer ter discussie gesteld. Uiteindelijk leidde dit in 1998 tot het project 'Stroomlijning Transacties'. Dit project heeft geresulteerd in een nieuwe aanpak. Sinds 1 maart 2000 worden alle transacties bij het CJIB geïnd. De politie, het Korps Landelijke Politie Diensten (KLPD), de Koninklijke Marechaussee (KMAR), de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) en het parket leveren de zaken, meestal elektronisch, aan bij het CJIB. Vervolgens is het CJIB de enige instantie die de transactie aanbiedt aan de burger. Er kan daardoor ook maar aan één loket betaald worden: dat van het CJIB. De vernieuwde werkwijze maakt het ook voor de burger overzichtelijker: hij regelt de administratieve afhandeling met het CJIB.

De inhoudelijke beoordeling is blijven berusten bij het OM. Ook als de transactie mislukt, gaat de zaak terug naar het OM. Kortom, de inhoudelijke aspecten van de zaak zijn gebleven waar ze waren, maar de administratieve handelingen zijn op één punt samengekomen.⁴³

Voor de administratieve afwikkeling van transacties maakt het CJIB gebruik van het systeem TRIAS (Transactie, Registratie, Inning en Afhandeling Systeem). Dit systeem bewaakt en distribueert gegevens die nodig zijn voor de inning van transactievoorstellen. De persoons- en adresgegevens die in TRIAS worden ingelezen worden automatisch geverifieerd. Vervolgens wordt, indien nodig, via TRIAS bevraging gedaan bij de Centrale Justitiële Documentatiedienst (CJD). Hier wordt gekeken of aan de verdachte eerder een transactie is aangeboden voor een zelfde delict. Is dit niet het geval, dan wordt de verdachte een

⁴² *Transactiewaaijer* CJIB

⁴³ *Transactiewaaijer* CJIB

schikkingsvoorstel gedaan. Heeft hij wel eerder een soortgelijk delict gepleegd, dan wordt de zaak ter behandeling doorgestuurd naar het parket.⁴⁴

Het CJIB verzorgt de inning van OM-transacties voor:

- snelheidsovertredingen die door het KLPD zijn geconstateerd zijn (het gaat dan om zaken die niet onder de WAHV vallen);
- overtredingen voor onverzekerde voertuigen (WAM), geconstateerd door de Rijksdienst voor het Wegverkeer. De RDW schrijft de betrokkene in eerste instantie aan.

123.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het beoordelen van aangeleverde overtredingen op eventueel aanwezige justitiële documentatie van de verdachte bij de CJD.
Periode: 1996 -
Bron: Jaarverslag CJIB 1999, pag. 21
Product: beoordelingen

124.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het, namens het OM, aanbieden van transacties aan verdachten om strafvervolgning te voorkomen.
Periode: 1996 -
Bron: Jaarverslag CJIB 1999, pag. 21
Product: transactieaanbiedingen
Opmerking: Aanbiedingen om strafvervolgning te voorkomen komen namens het OM, niet vanuit de politie zelf.

125.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het overdragen aan het OM van zaken ter vervolging indien de beoordeling van het CJIB daartoe aanleiding geeft.
Periode: 1996 -
Bron: Jaarverslag CJIB 1999, pag. 21
Product: beschikkingen, brieven

126.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het, op basis van richtlijnen van het OM, seponeren van transactiezaken.
Periode: 1996 -
Bron: Jaarverslag CJIB 1999, pag. 21
Product: beschikkingen
Opmerking: Een mogelijke grond voor sepot is dat bepaalde termijnen zijn overschreden. In zo'n geval spreekt men van een beleidssepot. Ook kan de zaak geseponeerd worden omdat de overtreding die werd geconstateerd op kenteken, is begaan door een ander dan de kentekenhouder. In dat geval is sprake van een technisch sepot.

127.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het innen en verwerken van betalingsopdrachten naar aanleiding van aangeboden transacties.
Periode: 1996 -
Bron: Jaarverslag CJIB 1999, pag. 21

⁴⁴ Ibidem

Product: financiële overzichten

REGELING VAN PRIVACY

Het vastleggen van persoonsregistraties is een vereiste voor het functioneren van het CJIB. De registratie heeft een driedelig doel:

- 1) informatie leveren ten behoeve van de uitvoering van de taken van het CJIB;
- 2) het ondersteunen van de administratieve processen;
- 3) het bewaken van termijnen en het bevorderen van de uit de taken van het CJIB voortvloeiende werkzaamheden.⁴⁵

De rechten van de personen van wie gegevens zijn opgenomen in bestanden van het CJIB worden beschermd door middel van het Reglement Persoonsregistraties Centraal Justitieel Incasso Bureau.

128.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het vaststellen van reglementen inzake het beheer en de beveiliging van persoonsregistraties binnen het CJIB.
Periode: 1990 -
Grondslag: Wet Bescherming Persoonsgegevens (Stb. 2000, 302), art. 14
Product: Reglementen, o.a. Reglement Persoonsregistraties Centraal Justitieel Incasso Bureau (1996)

129.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het beheren en het zorgdragen voor de beveiliging van persoonsregistraties binnen het CJIB.
Periode: 1990 -
Grondslag: Reglement Persoonsregistraties Centraal Justitieel Incasso Bureau (1996), art. 3
Product:

130.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het aanwijzen van medewerkers van het CJIB die privacygevoelige gegevens verwerken.
Periode: 1990 -
Grondslag: Reglement Persoonsregistraties Centraal Justitieel Incasso Bureau (1996), art. 4
Product: autorisatiebeschikkingen

131.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)
Handeling: Het beslissen op verzoeken van personen om kennisgeving van opgenomen persoonsgegevens in de registraties van het CJIB.
Periode: 1990 -
Grondslag: Reglement Persoonsregistraties Centraal Justitieel Incasso Bureau (1996), art. 11
Product: besluiten

⁴⁵ Reglement Persoonsregistraties Centraal Justitieel Incasso Bureau (1996), art. 2

132.

Actor: CJIB (Minister van Justitie)

Handeling: Het, naar aanleiding van correctieverzoeken, mededelen aan geregistreerde personen dat foutieve of onvolledige gegevens zijn verwijderd of verbeterd.

Periode: 1990 -

Grondslag: Reglement Persoonsregistraties Centraal Justitieel Incasso Bureau (1996), art. 12

Product: brieven, besluiten

Overzicht van geraadpleegde bronnen en geïnterviewde personen

Abels, drs. B.J., drs. G. Beks en drs. N. van Heezik, *Verzekerd op weg. Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen voortvloeiend uit de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, 1964-2000* (PIVOT-rapport 111).

Brief van 19 december 1997 van het Parket van de Procureur-Generaal bij het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch inzake de overdracht van de bemiddelende taak bij de inning van zg. Beneluxboetes van ressortparket 's-Hertogenbosch naar CJIB te Leeuwarden

Brief van de Minister van Justitie inzake de evaluatie van ontnemingswetgeving, Kamerstukken II, vergaderjaar 1998-1999, 26 268, nr. 1

Dingemans, R.P.B.A. en R.W. Steensma, *Gedeelde geschillen. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rechterlijke macht vanaf 1950* (PIVOT-rapport 124).

Jaarverslagen van het CJIB, 1990 - 1999

Kamerstukken II, vergaderjaar 1994 - 1995, 23 182, nr. 4, *Brief van de Minister van Justitie inzake de verzelfstandiging van het Centraal Justitieel Incasso Bureau*

Opleidingen CJIB “Belgische Boetes”

Opleidingen CJIB, module 6: Politiecorrecties en politieonderzoeken

Polder, drs. W, en mw. drs. R.L. Boswinkel, *Evaluatie van de agentschapconstructie CJIB* (Den Haag 1999)

Transactiewaaijer CJIB

Het CJIB en de schadevergoedingsmaatregel (folder)

Dhr. J. Adema, teamleider afdeling Maatregelen CJIB

Dhr. A. Drost, teamleider afdeling LCA CJIB

Mw. A. Leyenaar, teamleider afdeling Verhaal CJIB

Mw. N. Poldervaart, teamleider afdeling Informatie CJIB

Mr. B. Postema, medewerker afdeling Juridische Zaken CJIB

Mw. N. Spijckstra, teamleider afdeling Verificatie CJIB

Overzicht van geraadpleegde Wet- en regelgeving

Akkoord van 10 juli 1964 van de Belgisch-Nederlandse-Luxemburgse commissie voor de éénmaking van het recht inzake het bevorderen van vrijwillige betaling van boeten en gerechtskosten uitgesproken door strafrechters.

Besluit buitengewoon opsporingsambtenaren CJIB 1999 (Stcrt. 1999, 176)

Besluit Instelling Centraal Justitieel Incasso Bureau (Stb. 1994, 408), gewijzigd (Stb. 1997, 241)

Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen (Stb. 1994, 412)

Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Stb. 1994, 614)

Besluit tenuitvoerlegging ontnemings- en schadevergoedingsmaatregelen (Stb. 1997, 116)

Convenant informatie-uitwisseling en verrekening tussen Schadefonds Geweldsmisdrijven en CJIB (1999)

Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Stb. 1989, 300)

Wet Bescherming Persoonsgegevens (Stb. 2000, 302)

Wetboek van Strafrecht, *Verzamelde Nederlandse Wetgeving 1999-2000* (Koninklijke Vermande, Den Haag 15^e gewijzigde druk 1999), deel 2

Wetboek van Strafvordering, *Verzamelde Nederlandse Wetgeving 1999-2000* (Koninklijke Vermande, Den Haag 15^e gewijzigde druk 1999), deel 2